

BURMISTRZ MIASTA I GMINY ZANIEMYŚL

RPŚ. 3137.372.2025

Zaniemyśl, dnia 10 grudnia 2025 r.

Rada Miejska w Zaniemyślu

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.), przekazuję „Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023-2026, za okres 2023-2024”, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej pisma.

Burmistrz
Grala
Grzegorz Grala

Załącznik nr 1:

- „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023-2026, za okres 2023-2024”

RAPORT ZA LATA 2023 – 2024

ZANIEMYŚL

**z wykonania „Programu Ochrony
Środowiska dla Gminy Zaniemyśl
na lata 2023 – 2026”**

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Cele Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl	2
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl.....	3
4. Analiza wskaźników monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska	32
5. Ocena postępu wdrażania Programu oraz jego faktyczny wpływ na środowisko	37
6. Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska	37
7. Ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi w Programie celami, a ich wykonaniem (ewaluacja realizacji Programu).....	47
8. Podsumowanie i wnioski	47
9. Streszczenie	49

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026 został opracowany przez:

EkoWay Agnieszka Karwacka

ul. Sportowa 17/1

63-004 Gwarzewo

tel. 601 399 454

email: biuro@ekoway-projekty.pl

1. Wstęp

Realizując cele polityki ochrony środowiska oraz zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Gmina Zaniemyśl opracowała, „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026” (zwany dalej: Program). Dokument ten został następnie zatwierdzony przez Radę Gminy Zaniemyśl uchwałą NR LIII/405/2023 z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026” wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zaniemyśl na lata 2023-2026”.

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska, z wykonania programów sporządza się co 2 lata raporty, które przedstawia się radzie gminy. Po przedstawieniu raportów radzie gminy, są one przekazywane przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego - powiatu.

Na tej podstawie Burmistrz Miasta i Gminy Zaniemyśl zlecił wykonanie przedmiotowego dokumentu w celu przedstawienia go Radzie Miejskiej w Zaniemyślu. Przygotowanie niniejszego raportu ma na celu zebranie w jednym dokumencie danych, które będą stanowiły podstawę do oceny stanu realizacji celów wynikających z „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026”. Raport jest dokumentem, w którym przeprowadzona została analiza wykonania zadań określonych w Programie. Opracowanie raportu z wykonania Programu ma na celu:

- przegląd i weryfikację priorytetów ekologicznych zawartych w przyjętym przez Radę Gminy Zaniemyśl „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026”,
- dokonanie oceny prowadzonych działań pod kątem ich zgodności z celami wyznaczonymi w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026”,
- analizę źródeł finansowania przedsięwzięć zrealizowanych w ramach Programu,
- wskazanie ewentualnych barier w realizacji działań zaplanowanych w ramach Programu,
- wskazanie optymalnych metod monitorowania i sprawozdawczości działań planowanych do realizacji w latach kolejnych.

Przedmiotowy dokument prezentuje postępy w realizacji zadań z zakresu ochrony i poprawy stanu środowiska określonych w Programie w latach 2023 – 2024.

Podstawą opracowania przedmiotowego dokumentu były informacje uzyskane zarówno bezpośrednio od pracowników Urzędu Miasta i Gminy Zaniemyśl, jak również od takich podmiotów jak: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, ENEA Operator Sp. z o.o. oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

2. Cele Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zaniemyśl

Głównym celem „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026” jest: „Zrównoważony rozwój gminy Zaniemyśl ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i racjonalnego korzystania z zasobów przyrodniczych”. Na podstawie zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji oraz oceny stanu środowiska, utworzono cele, kierunki interwencji oraz zadania. Perspektywa osiągnięcia zaplanowanych celów będzie możliwa dzięki realizacji zaproponowanych zadań, co przyczyni się w przyszłości do poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Zaniemyśl.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023–2026” uwzględniono łącznie 11 obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza
2. Zagrożenie hałasem
3. Pola elektromagnetyczne
4. Gospodarowanie wodami
5. Gospodarka wodno-ściekowa
6. Zasoby geologiczne
7. Gleby
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
9. Zasoby przyrodnicze
10. Zagrożenia poważnymi awariami
11. Edukacja ekologiczna.

Łącznie w ww. obszarach określono 12 celów do realizacji, tj.:

1. Poprawa jakości powietrza
2. Poprawa środowiska akustycznego w gminie
3. Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu
4. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód
5. Ochrona przed powodzią
6. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa
7. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
8. Prawidłowe użytkowanie powierzchni ziemi
9. Racjonalna gospodarka odpadami
10. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie gminy
11. Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii
12. Prowadzenie działań edukacyjnych

W ramach Programu wyznaczonych zostało ogółem 57 zadań do realizacji.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Zaniemyśl

Realizacja działań wyznaczonych w Programie została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. W pierwszej kolejności przedstawiono listę zadań wyznaczonych do realizacji na lata 2023 – 2024 wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za realizację. Wskazano również opis wyznaczonych zadań oraz krótką charakterystykę podjętych działań. Dane przedstawiono w tabeli 1. Następnie w formie opisowej dokonano szczegółowej charakterystyki podjętych działań oraz zakresu realizacji zadań w latach 2023-2024 z podziałem na obszary inwestycji oraz cele.

W tabeli poniżej wskazano działania, które zostały zrealizowane oraz działania, które nie zostały zrealizowane. W przypadku działań o charakterze ciągłym wskazano czy dane działanie było realizowane w okresie sprawozdawczym.

Tabela 1. Lista zadań wyznaczonych do realizacji na lata 2023 – 2024 wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację oraz krótki opis prowadzonych działań przez podmioty

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Krótki opis prowadzonych działań	
					2023 r.	2024 r.
I. Klimat i powietrze	I.1. Poprawa jakości powietrza	Kontrola jakości powietrza na terenie gminy	Monitoring i kontrola podmiotów korzystających ze środowiska	RWMŚ w Poznań	Zadanie nie było realizowane. W roku 2023 Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska nie prowadził kontroli na terenie gminy Zaniemyśl.	Zadanie było realizowane. W roku 2024 Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadził 4 kontrole terenowe na terenie gminy Zaniemyśl.
			Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powstających ze spalania paliw na potrzeby centralnego ogrzewania	Właściciele nieruchomości	Zadanie było realizowane. W latach 2023-2024 do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu wpłynęło z gminy Zaniemyśl 68 wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze” oraz 10 wniosków o udzielenie dofinansowania w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”.	
		Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Pigłowicach	Gmina Zaniemyśl	Zadanie zostało realizowane. W roku 2023 wykonano „Remont elewacji budynku użyteczności publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Pigłowicach”.	Nie dotyczy - zadanie zostało realizowane w roku 2023.
			Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Gmina Zaniemyśl	Zadanie nie zostało realizowane. W latach 2023-2024 gmina Zaniemyśl nie przeprowadziła termomodernizacji na innych budynkach użyteczności publicznej poza Pigłowicami.	
	Propagowanie wśród mieszkańców gospodarki niskoemisyjnej	Programy dofinansowujące i zachęcające do korzystania z odnawialnych źródeł energii		WFOŚiGW NFOŚiGW	Zadanie było realizowane. W latach 2023-2024 mieszkańcy gminy Zaniemyśl oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą na terenie gminy mieli możliwość korzystania z takich programów jak: - Program Czyste Powietrze - Ciepłe mieszkanie - Smart ENERGO - Fundusze Ochrony Środowiska.	
			Modernizacja kotłowni i infrastruktury c. o.	Gmina Zaniemyśl, właściciele nieruchomości	Zadanie było realizowane. W latach 2023-2024 do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu wpłynęło z gminy Zaniemyśl 68 wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze” oraz 10 wniosków o udzielenie dofinansowania w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”.	
		Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Zaniemyśl		Gmina Zaniemyśl, właścicieli zarządzcy dróg	Zadanie nie było realizowane. W latach 2023-2024 na terenie gminy Zaniemyśl nie została wybudowana ścieżka rowerowa.	

				Zadanie było realizowane. W roku 2023 realizowano zadanie w zakresie: 1.Przebudowy i modernizacji oświetlenia ulicznego wraz z zasilaniem na działce nr. geod. 122/6 oraz działce nr. geod. 124 w miejscowości Zaniemyśl, przed Gminnym Ośrodkiem Kultury w Zaniemyślu oraz przed Urzędem Gminy Zaniemyśl. 2. Sporządzenia dokumentacji projektowej w zakresie rozbudowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Zwola, ul. Główna wraz z uzyskaniem wszystkich niezbędnych zezwoleń. 3. Zmiany istniejącego oświetlenia na typ LED w pomieszczeniach użyteczności publicznej na terenie budynku Urzędu Gminy Zaniemyśl.	Zadanie było realizowane. W latach 2023 -2024 Spółka Enea Operator prowadziła działania inwestycyjne na terenie Gminy Zaniemyśl związane zarówno z przyłączeniami nowych odbiorców, przyłączaniem nowych źródeł, jak również modernizacją i odtworzeniem istniejącego majątku.
Poprawa efektywności energetycznej	Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego/drogowego na terenie gminy Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	Budowa przyłączy SN do odbiorców III grupy	ENEA Operator Sp. z o.o.	
			Budowa przyłączy nn do IV-VI grupy odbiorców	ENEA Operator Sp. z o.o.	
			Modernizacja linii kablowych SN związana z przyłączem odbiorców III grupy	ENEA Operator Sp. z o.o.	
			Modernizacja linii kablowych SN związana z przyłączem odbiorców IV-VI grupv	ENEA Operator Sp. z o.o.	

				Budowa linii napowietrznej 110 kV relacji Środa-Śrem HCP Modernizacja elementów SN, koncepcja SN – OD Poznań linie/Poznań stacje Automatyzacja sieci – zabudowa łączników sterowanych zdalnie – Rejon Dystrybucji Września w tym gmina Zaniemyśl Poprawa wskaźników SAIDI SAIFI – modernizacja linii SN – Rejon Dystrybucji Września w tym gmina Zaniemyśl Wymiana kabli nie sieciowych SN oraz transformatorów SN/mn na energooszczędne – Rejon Dystrybucji Września w tym gmina Zaniemyśl	ENEA Operator Sp. z o.o.	Zadanie było realizowane. W latach 2023-2024 gmina Zaniemyśl prowadziła działania związane z budową i przebudową dróg gminnych.
					ENEA Operator Sp. z o.o.	
					ENEA Operator Sp. z o.o.	
					ENEA Operator Sp. z o.o.	
					ENEA Operator Sp. z o.o.	
II. Zagrożenie hałasem	II.1. Poprawa środowiska akustycznego w gminie	Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego	Gmina Zaniemyśl	Zadanie nie zostało zrealizowane.		
			WZDW w Poznaniu			
			WZDW w Poznaniu			
III. Pola elektromagnetyczne	III.1. Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu	Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego i zapobieganie powstawaniu nowych na terenie gminy	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. Na etapie planowania przestrzennego przy wydawaniu decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych, działania zmierzające do ograniczenia koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego – realizowano zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawa.		
			RWMŚ w Poznaniu			
IV. Gospodarowanie wodami	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń zawartych w ściekach komunalnych i przemysłowych	RWMŚ w Poznaniu	Zadanie nie było realizowane. W latach 2023 -2024 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie gminy Zaniemyśl nie prowadzono pomiarów pól elektromagnetycznych.		
			RWMŚ w Poznaniu			
					Zadanie było realizowane. Wszystkie JCWP rzeczne objęte były monitoringiem w 2023 i 2024 roku. W przypadku JCWP jeziornych, jedynie JCWP Bnińskie objęte było monitoringiem w 2023 i 2024 roku (Jezioro Bnińskie zlokalizowane jest na terenie gminy Kórnik, jednakże zasięg jednolitej części wód powierzchniowych o nazwie JCWP Bnińskie obejmuje teren gminy Zaniemyśl). JCWP Jezioro Wielkie oraz JCWP Raczynskie nie były objęte monitoringiem w latach 2023-2024.	

			Monitoring stanu i jakości wód podziemnych	Gmina Zaniemyśl	Zadanie nie zostało zrealizowane.
			Dotacje dla spółek wodnych na bieżące utrzymanie rowów melioracyjnych	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. W roku 2023 Gmina Zaniemyśl przekazała Gminnej Spółce Wodnej w Zaniemyślu dotację w wysokości 30 000 zł.
			Rekultywacja wód powierzchniowych jeziora Raczyńskiego położonego w miejscowości Zaniemyśl, gm. Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	Zadanie nie zostało zrealizowane.
			Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez rewitalizację miejsca do kąpielii nad jeziorem Raczyńskim w Zaniemyślu	Gmina Zaniemyśl	Zadanie zostało zrealizowane. W roku 2023 Gmina Zaniemyśl prowadziła działania rewitalizacyjne plaży nad jeziorem Raczyńskim. W ramach zagospodarowania przestrzeni publicznej poprzez rewitalizację miejsca do kąpielii nad Jeziorem Raczyńskim w Zaniemyślu, wykonano: Strefę I – widowiskową z małą gastronomią (strefa obejmuje teren wokół wielofunkcyjnego budynku w konstrukcji drewnianej z funkcją małej gastronomii. Przed budynkiem „ogródek gastronomiczny”, a od strony jeziora taras widokowy z przedłużeniem funkcji gastronomicznej. Po obu stronach budynku utwardzone zejście na plażę) Strefę II – wypoczynkową (strefa obejmuje teren wypoczynkowy pod drzewami oraz plażę trawiastą na łagodnym stoku i plażę piaszczystą. Strefę III – aktywna, sporty wodne. (Strefa obejmuje teren wypoczynkowy sprzętu) z wyłączeniem pomostu pływającego. Strefę IV – aktywna - piłka
					Nie dotyczy - zadanie zrealizowane w roku 2023.

						plażowa (strefa obejmuje teren z wyznaczonym miejscem do piknikowania oraz miejscem piknikowym).	
						Zadanie nie zostało zrealizowane.	
IV.2.Ochrona przed powodzią	Minimalizacja zagrożenia powodzią				Budowa /modernizacja kanalizacji deszczowej	Gmina Zaniemyśl	
					Aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym	RZGW w Poznaniu	
					Przebieg i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego	RZGW w Poznaniu	
					Odbudowa kanału Miłosławskiego z obwałowaniami - etap 1, gm. Zaniemyśl	Zarząd Zlewni Koło	
V. Gospodarka wodno-ściekowa					Montaż systemu GPRS w przepompowni wraz z modernizacją	Gmina Zaniemyśl	Zadanie zostało zrealizowane. System GPRS w przepompowni ścieków Zwola został zamontowany. W zakresie modernizacji oczyszczalni ścieków – została opracowana dokumentacja projektowa do zadania modernizacji systemu oczyszczania i napowietrzania stawu nr 3, w gminnej oczyszczalni ścieków w Jeziorach Małych.
					Wydawanie decyzji o nakazie przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej	Gmina Zaniemyśl	
					Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek	Gmina Zaniemyśl	
V. 1. Racjonalna gospodarka					Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Jeziorach Małych	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. W 2023 roku opracowywano program funkcjonalno-użytkowy (PFU) budowy oczyszczalni ścieków z zastosowaniem innowacyjnej, niskiemisyjnej technologii w zakresie unieszkodliwiania odpadów z podwyższonym usuwaniem azotu i fosforu, na działce geod. nr 126 w miejscowości Jezioro Małe, gm. Zaniemyśl w ramach zadania: Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Jezioro Małe.
					Modernizacja sieci wodociągowej wraz z przełączeniem istniejących przyłączy w miejscowości Czarnotki	Gmina Zaniemyśl	

VI. Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	Nadzór nad zasobami kopalin	Wykonanie sieci wodociągowej w Jeziorach Małych		Gmina Zaniemiść	Zadanie nie zostało zrealizowane.	
			Wykonanie sieci wodociągowej w Czarnotkach		Gmina Zaniemiść	Zadanie było realizowane. W roku 2023 wykonano budowę sieci wodociągowej w miejscowości Czarnotki o długości 192 mb.	Zadanie zostało zrealizowane. W roku 2024 wykonano oraz zakończono inwestycję rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Czarnotki o długości 100 m.
			Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków		Gmina Zaniemiść	Zadanie było realizowane. W latach 2023-2024 gmina Zaniemiść prowadziła ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.	
			Kontrola zawartych umów na odbiór nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych		Gmina Zaniemiść	Zadanie było realizowane. W latach 2023-2024 gmina Zaniemiść prowadziła kontrolę zawartych umów na odbiór nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych.	
VII. Gleby	VIII.1. Prawidłowe użytkowanie powierzchni ziemi	Ochrona gleb wykorzystywanych rolniczo	Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin oraz monitorowanie eksploatacji złóż		UMWW w Poznaniu, minister właściwy ds. środowiska, Wojewoda Wielkopolski	Zadanie nie zostało zrealizowane. W latach 2023-2024 nie było konieczności wydawania tego rodzaju decyzji, z uwagi na brak nowych wniosków.	
			Monitoring chemizmu gleb ornych na terenie gminy		GIOŚ	Zadanie nie zostało zrealizowane.	
			Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża		RWMŚ w Poznaniu	Zadanie nie zostało zrealizowane.	
VIII. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstaniu odpadów	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy	Prowadzenie działalności rolniczej z uwzględnieniem Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej		Indywidualni rolnicy, podmioty działające w rolnictwie	Brak danych w tym zakresie.	
			Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w gminie Zaniemiść		Gmina Zaniemiść	Zadanie było realizowane. Zgodnie z przepisami prawa w latach 2023-2024 Gmina Zaniemiść realizowała zadania w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy.	
			Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Jeziora Małe dz. nr 129 obręb Łątko		Gmina Zaniemiść	Zadanie było realizowane. W roku 2023 gmina Zaniemiść pozyskała środki na „Budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Jeziora Małe, na działce o nr geod. 129, obręb Łątko, gmina Zaniemiść”.	Zadanie zostało zrealizowane. W roku 2024 r. wybudowano i oddano do użytku Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
			Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”		Gmina Zaniemiść	Zadanie było realizowane. W latach 2023-2024 zlikwidowane zostały dzikie wysypiska śmieci, m. in. w ramach akcji sprzątania świata.	

IX. Zasoby przyrodnicze	IX.1. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie gminy	Staly rozwój zieleni oraz obszarów cennych przyrodniczo	Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. W ramach działań podjętych przez gminę Zaniemyśl w roku 2023 unieszkodliwiono 64,23 Mg wyrobów zawierających azbest. Zadanie było realizowane. W 2023 roku Gmina Zaniemyśl posadziła 95 sztuk drzew.	Zadanie było realizowane. W ramach działań podjętych przez gminę Zaniemyśl w roku 2024 unieszkodliwiono 47,00 Mg wyrobów zawierających azbest. Zadanie było realizowane. W 2024 roku Gmina Zaniemyśl posadziła 80 sztuk drzew.
			Nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. W roku 2023 utrzymanie terenów zielonych realizowane było według bieżących potrzeb w ramach umów z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zaniemyślu.	Zadanie było realizowane. W roku 2024 utrzymanie terenów zielonych realizowane było według bieżących potrzeb w ramach umów z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zaniemyślu.
			Pielegnacja i bieżące utrzymanie terenów zieleni urządzonej na terenie gminy Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. W roku 2023 utrzymanie terenów zielonych realizowane było według bieżących potrzeb w ramach umów z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zaniemyślu.	Zadanie było realizowane. W roku 2024 utrzymanie terenów zielonych realizowane było według bieżących potrzeb w ramach umów z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zaniemyślu.
			Wyznaczenie w MPZP terenów pod zalesienia	Gmina Zaniemyśl	Zadanie nie było realizowane. W 2023 r. i 2024 r. Gmina Zaniemyśl nie wyznaczyła w MPZP terenów pod zalesienia.	Zadanie nie było realizowane. W 2023 r. i 2024 r. Gmina Zaniemyśl nie wyznaczyła w MPZP terenów pod zalesienia.
			Dążenie do ustanawiania nowych pomników przyrody, użytków ekologicznych lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. W roku 2023 Gmina Zaniemyśl pracowała nad ustanowieniem nowego użytku ekologicznego „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej” obejmującego cenne przyrodniczo tereny nad Wartą oraz do zakwalifikowania zapisów w 6 istniejących już użytków ekologicznych „Chmielniki”, „Kępa Jezioro Wielkie”, „Lasek Jaskowo”, „Oczko Jaskowo”, „Przy Białym Gościńcu” i „Łąka Jouanne’a”.	Zadanie było realizowane. W roku 2024 Urząd Gminy Zaniemyśl zakończył prace nad ustanowieniem nowego użytku i aktualizacją uchwał dot. istniejących już użytków ekologicznych. W związku z powyższym aktualnie na terenie gminy Zaniemyśl istnieje 7 użytków ekologicznych: „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej”, „Chmielniki”, „Kępa Jezioro Wielkie”, „Lasek Jaskowo”, „Oczko Jaskowo”, „Przy Białym Gościńcu” i „Łąka Jouanne’a”.
			Współpraca z odpowiednimi organami w celu ustanawiania nowych form ochrony przyrody	Gmina Zaniemyśl	Zadanie nie było realizowane.	Zadanie było realizowane. W roku 2024 Gmina Zaniemyśl w celu ustanawiania nowych form ochrony przyrody współpracowała z Sejmikiem Województwa Wielkopolskiego

						w zakresie obszaru chronionego krajobrazu – rytna jezior Kórnicko-Zaniemskich i pradolinę Warty, oraz z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Poznaniu w zakresie planowanych i istniejących użytków ekologicznych i pomników przyrody na terenie gminy. W ramach bieżącego utrzymania form ochrony przyrody na terenie gminy Zaniemyśl dokonano oznaczenia tablicami informacyjnymi użytku ekologicznego „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej” za ogólną kwotę 6 995,01 zł brutto.
X. Zagrożenie poważnymi awariami	X.1. Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii	Przeciwdziałania poważnym awariom	Przeciwdziałanie poważnym awariom	RWMŚ w Poznań		Zadanie nie było realizowane. W roku 2023 na terenie gminy Zaniemyśl nie odnotowano poważnych awarii. WIOS w Poznaniu nie przeprowadził kontroli podmiotów gospodarczych na terenie gminy.
			Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych	Inspekcja Transportu Drogowego, Policja		Zadanie nie było realizowane. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego w Poznaniu nie wyznaczył w latach 2023-2024 punktu kontrolnego przewozu substancji niebezpiecznych. Baza danych dotyczących przeprowadzonych kontroli nie jest prowadzona w podziale na gminy, w związku z tym podmiot nie jest w stanie określić ilości oraz zakresu kontroli prowadzonych na terenie gminy Zaniemyśl.

XI. Edukacja	XI.1. Prowadzenie działań edukacyjnych	Prowadzenie działań edukacyjnych	Akcje informacyjno-edukacyjne	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. W roku 2023 realizowano zadanie w zakresie: 1. Akcja edukacyjna związana ze zmianami w gospodarce odpadami na terenie Gminy Zaniemyśl. 2. Festiwal Zero Waste. 3. Konkurs Region czysty na 6. 4. Akcja sprzątania świata pod hasłem „Sprzątanie świata łączy ludzi”.	Zadanie było realizowane. W roku 2024 realizowano zadanie w zakresie: 1. Akcje informacyjne i edukacyjne związane z uruchomieniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Jezioro Małe. 2. Konkurs Region czysty na 6. 3. Akcja sprzątania świata pod hasłem „Na straży czystej ziemi. Od 1994 roku”.
					Zadanie było realizowane. W Gminie Zaniemyśl w 2023 roku odbył się cykl 7 rajdów rowerowych pod nazwą „Zaniemskie Rowerowanie”.	Zadanie było realizowane. W roku 2024 odbyły się rajdy rowerowy pod nazwą: „Zaniemskie Rowerowanie 2024”.
			Akcje o tematyce ekologicznej (np. „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”)	Gmina Zaniemyśl	Zadanie było realizowane. W roku 2023 realizowano zadanie w zakresie: 1. Akcja sprzątania świata pod hasłem „Sprzątanie świata łączy ludzi”.	Zadanie było realizowane. W roku 2024 realizowano zadania w zakresie: 1. Akcja sprzątania świata pod hasłem „Na straży czystej ziemi”. 2. X Sprzątanie Brzegów Warty, Odry i innych rzek oraz jezior w Polsce. 3. II Ekologiczny Turniej Solectw.

Zadania realizowane przez gminę Zaniemyśl oraz pozostałe jednostki określone w Programie w latach 2023 – 2024 - charakterystyka

I. Klimat i powietrze

Monitoring jakości powietrza

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie wykonuje roczną ocenę jakości powietrza. Na terenie gminy Zaniemyśl nie zlokalizowano stacji monitoringu jakości powietrza. Ocena jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonywana jest dla całej strefy wielkopolskiej, której elementem jest gmina Zaniemyśl, na podstawie pomiarów substancji w powietrzu, modelowania matematycznego oraz obiektywnego szacowania w oparciu o wyniki modelowania matematycznego.

Zasadniczym elementem prowadzonych przez GIOŚ analiz jest sklasyfikowanie stref województwa wielkopolskiego pod kątem spełniania wymagań w zakresie jakości powietrza oraz wskazanie i opisanie przypadków występowania przekroczeń określonych prawem poziomów. Na podstawie prowadzonych analiz GIOŚ dokonuje oceny jakości powietrza z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny jest zaliczenie:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- do klasy C - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

Ocena wykonana ze względu na ochronę zdrowia ludzi przedstawia się następująco:

- roczna ocena jakości powietrza pod kątem dwutlenku siarki SO₂ dokonywana jest z uwzględnieniem stężeń 1-godzinnych i 24-godzinnych. Ocenę dokonuje się na podstawie pomiarów automatycznych. Wykorzystano również wyniki modelowania matematycznego,
- roczna ocena jakości powietrza dla dwutlenku azotu NO₂ dokonywana jest z uwzględnieniem stężeń 1-godzinnych i średnich dla roku. Ocenę wykonuje się na podstawie wyników pomiarów automatycznych, z wykorzystaniem również wyników modelowania jakości powietrza i obiektywnego szacowania,
- w rocznej ocenie jakości powietrza dla tlenku węgla CO klasyfikacja opiera się na stężeniach 8-godzinnych kroczących, liczonych ze stężeń 1-godzinnych. Za podstawę klasyfikacji stref przyjęto pomiary automatyczne,
- w przypadku ozonu O₃ podstawę klasyfikacji stref stanowi parametr stężenie 8-godzinne, który odnosi się do poziomu docelowego (dopuszcza się 25 dni przekroczeń poziomu docelowego) oraz poziomu celu długoterminowego. Liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego w roku kalendarzowym uśredniana jest w ciągu kolejnych trzech lat,
- w przypadku pyłu PM₁₀ klasyfikacja opiera się na dwóch wartościach kryterialnych: stężeniach 24-godzinnych i średnich dla roku. Ocenę wykonano na podstawie pomiarów automatycznych i manualnych. Wykorzystano również wyniki obiektywnego szacowania.
- klasyfikacja jakości powietrza dla pyłu PM_{2,5} opiera się na jednej wartości kryterialnej stężeniu średnim dla roku. Ocenę wykonano na podstawie pomiarów manualnych prowadzonych w: Poznaniu, Kaliszu i Pleszewie. Wykorzystano również wyniki obiektywnego szacowania.
- w rocznej ocenie jakości powietrza dla benzo(a)pirenu klasyfikacja opiera się na stężeniach średnich dla roku. Za podstawę klasyfikacji stref przyjęto wyniki oznaczeń stężeń benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ z pomiarów manualnych, rolę wspomagającą pełniły wyniki obiektywnego szacowania.

W strefie wielkopolskiej w ocenach za lata 2023-2024, w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, odnotowano przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, w związku z czym strefę zaklasyfikowano do klasy C. Zaliczenie do klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie jest jednoznaczne z występowaniem przekroczenia na obszarze całej strefy – w strefie wskazuje się obszary przekroczeń. Dla gminy Zaniemyśl nie wyznaczono obszarów przekroczeń dla benzo(a)pirenu. Stwierdzono jednak przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Pozostałym zanieczyszczeniom ocenianym na obszarze strefy wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia ludzi, takim jak: pył zawieszony PM₁₀ i PM_{2,5}, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon (w odniesieniu do poziomu docelowego) oraz metale ciężkie w pyłe zawieszonym PM₁₀ (Pb, Ni, Cd i As) przypisano klasę A. Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, za lata 2023-2024 pomiary jakości powietrza i wyniki obiektywnego szacowania opartego o wyniki modelowania matematycznego nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu, ani poziomu docelowego ozonu. Przekroczenia w strefie wielkopolskiej, w tym na obszarze gminy Zaniemyśl, stwierdzono w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego.

Realizacja zadań gminnych

Mając na względzie ochronę klimatu i jakości powietrza na terenie gminy w latach 2023-2024 podjęło szereg zadań w tym zakresie. W ramach realizacji projektu pn. „Remont elewacji budynku użyteczności publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Pigłowicach wykonano na ścianie 1- frontowej, oraz ścianie 2 - od parkingu, następujący zakres prac:

- czyszczenie ścian,
- czyszczenie ościeży,
- naprawa ościeży,
- naprawa ścian,
- malowanie ścian,
- malowanie ościeży,
- ułożenie tynku mozaikowego,
- naprawy dekarские m.in. przemalowanie istniejącej blachy, obróbki attyk na dachu,
- wyczyszczenie koryt zlewowch i rynien.

Koszt realizacji zadania: 86.004,07 zł.

W zakresie montażu efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego/drogowego na terenie gminy Zaniemyśl w 2023 roku wykonano:

- przebudowę i modernizację oświetlenia ulicznego wraz z zasilaniem na działce nr geod. 122/6 oraz działce nr geod. 124 w miejscowości Zaniemyśl, przed Gminnym Ośrodkiem Kultury w Zaniemyślu oraz przed Urzędem Gminy Zaniemyśl. Koszt realizacji zadania: 77 000,00 zł brutto;
- dokumentację projektową w zakresie rozbudowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Zwola, ul. Główna wraz z uzyskaniem wszystkich niezbędnych zezwoleń. Koszt realizacji zadania: 9 963,00 zł.
- zmianę istniejącego oświetlenia na typ LED w pomieszczeniach użyteczności publicznej na terenie budynku Urzędu Gminy Zaniemyśl zgodnie z wymaganymi certyfikatami. Przedmiotem prac było: demontaż starych świetlówek, przerobienie istniejących opraw pod nowe świetlówki typu LED w pomieszczeniach użyteczności publicznej na terenie budynku Urzędu Gminy w Zaniemyślu zgodnie z wymaganymi certyfikatami i pozwoleniami. Koszt realizacji zadania: 9 441,04 zł brutto.

W roku 2024 w ramach podejmowanych przez Gminę Zaniemyśl działań, w zakresie montażu efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego/drogowego:

- sporządzono dokumentację projektową w zakresie rozbudowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Śnieciska, przy ul. Topolowej. Koszt realizacji zadania: 7 011,00 zł brutto.
- przeprowadzono postępowanie przetargowe na wymianę opraw oświetleniowych na 722 energooszczędnych. Działanie mogło zostać realizowane w wyniku złożonego w 2023 r. wniosku o dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych „Rozświetlamy Polskę”. Planowana wartość inwestycji 1 371 450,00 zł brutto, w tym wkład własny gminy Zaniemyśl 274 290,00 zł brutto.
- w ramach rozbudowy oświetlenia na terenie Gminy Zaniemyśl zakupiono lampy solarne z funduszu sołeckiego: Jezioro Wielkie – 6 szt., Lubonieczek – 4 szt., Jaskowo – 2 szt., ze środków własnych: Pigłowice – 1 szt.

Ponadto w ramach podejmowanych przez Gminę Zaniemyśl działań nastąpiło wspomaganie ekologicznych form transportu: poprzez serwis i konserwację istniejących samoobsługowych stacji naprawy rowerów, funkcjonowanie bezpłatnej komunikacji zbiorowej przez co ogranicza się emisję zanieczyszczeń z transportu.

Na terenie Gminy Zaniemyśl przeprowadzono pomiary wykonane za pomocą specjalistycznego urządzenia do badania jakości powietrza w czasie rzeczywistym. Pomiar odbywał się z użyciem Bezzałogowego Statku Powietrznego (DRON) – Matrice 200, stanowiącego platformę transportową dla mobilnego urządzenia pomiarowego. Wykonanie badania polegało na zassaniu próbek z dymu emitowanego z przewodów kominowych, poddaniu kontroli nieruchomości, a następnie przeanalizowaniu uzyskanych w czasie rzeczywistym wyników prezentowanych na dedykowanym ekranie. W trakcie trwania sesji (17:30-20:30) wykonano 22 pomiary na terenie Gminy Zaniemyśl. W wyniku kontroli w trzech budynkach wykazano podwyższony poziom benzenu. Adresy te zostały wytypowane do kontroli szczegółowej przez policję.

Na budynku urzędu znajduje się czujnik Airly - platforma, która gromadzi dane z sensorów jakości powietrza i przekłada je na informacje, które pozwalają skutecznie walczyć ze smogiem.

Programy dofinansowujące i zachęcające do korzystania z odnawialnych źródeł energii

W ramach ograniczenia emisji zanieczyszczeń powstających ze spalania paliw na potrzeby centralnego ogrzewania, zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery gmina Zaniemyśl współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w celu uzyskania dofinansowania dla mieszkańców z programów takich jak „Czyste Powietrze” oraz „Ciepłe Mieszkanie”. W latach 2023-2024 do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu wpłynęło z obszaru gminy Zaniemyśl 68 wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze” oraz 10 wniosków o udzielenie dofinansowania w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”. W celu dotarcia do jak największej grupy potencjalnych beneficjentów Gmina Zaniemyśl w trybie ciągłym realizuje działania promocyjne m. in. zakup i rozwieszanie na terenie gminy banerów informacyjnych, zakup gadżetów promujących, edukacja mieszkańców w lokalnej prasie, na profilu Facebook i stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Zaniemyśl.

Ponadto, rząd polski oferuje szereg innych programów dotacyjnych, które mają na celu wspieranie rozwoju OZE. Wśród nich wyróżniają się:

- SMART ENERGO – program dedykowany samorządom na tworzenie lokalnych strategii energetycznych oraz inwestycje w odnawialne źródła energii.
- Fundusz Ochrony Środowiska – oferuje dotacje dla gmin oraz przedsiębiorstw na projekty związane z OZE, w tym instalacje paneli fotowoltaicznych oraz turbin wiatrowych.

Dla firm zainteresowanych inwestycjami w OZE dostępne są również różne formy wsparcia finansowego:

- Dofinansowanie do instalacji OZE – dotacje mogą pokrywać do 40% kosztów inwestycji w energię odnawialną.
- Preferencyjne pożyczki – oferowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, które pozwalają na sfinansowanie instalacji OZE na korzystnych warunkach.
- Ulgi podatkowe – dla firm, które inwestują w OZE, istnieje możliwość skorzystania z ulg podatkowych, co pozytywnie wpływa na rentowność projektów.

Poprawa efektywności energetycznej

W latach 2023-2024 spółka Enea Operator Sp. z o.o. na terenie Gminy Zaniemyśl prowadziła działania inwestycyjne związane zarówno z przyłączeniami nowych odbiorców, przyłączaniem nowych źródeł, jak również modernizacją i odtworzeniem istniejącego majątku. Rodzaj realizowanych działań inwestycyjnych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Dane przekazane przez Enea Operator Sp. z o. o. w zakresie realizowanych zadań inwestycyjnych na terenie Gminy Zaniemyśl w latach 2023 - 2024

Rok	Rodzaj zadania inwestycyjnego		Zbiórcze nakłady inwestycyjne [mln zł netto]
2023	Przyłączenie nowych odbiorców	Modernizacja sieci nn związana z przyłączeniem nowych odbiorców	3,35
		Budowa sieci nn	
		Budowa sieci SN	
		Budowa przyłączy kablowych nn	
	Przyłączenie nowych źródeł	Budowa sieci SN	
	Modernizacja i odtworzenie istniejącego majątku	Kablowanie sieci	
		Koncepcja rozbudowy sieci SN	
		Modernizacja stacji transformatorowych typu ŻH	
		Budowa elektroenergetycznej sieci inteligentnej	
2024	Przyłączanie nowych odbiorców	Modernizacja sieci nn związana z przyłączeniem nowych odbiorców	1,58
		Budowa sieci nn	
		Budowa przyłączy kablowych nn	
	Modernizacja i odtworzenie istniejącego majątku	Usuwanie awarii	
		Nakłady eksploatacyjne	
		Kablowanie sieci	
		Budowa elektroenergetycznej sieci inteligentnej	

Koszt realizacji zadania: 3,35 mln zł netto w roku 2023 oraz 1,58 mln zł netto w roku 2024.

II. Zagrożenie hałasem

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, m.in. poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami długookresowymi (LDWN, LN) i krótkookresowymi (LAeqD i LAeqN) z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, warunków meteorologicznych, natężenia ruchu oraz demograficznych.

Pomiary poziomu hałasu emitowanego do środowiska wykonywane są również przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą w związku z realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa, czyli przez zakłady dla których wydana została decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu lub pozwolenie zintegrowane.

Hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, tramwajowy i lotniczy) jest najczęstszym i najsilniejszym czynnikiem degradacji klimatu akustycznego w środowisku, przy czym najpowszechniejszy, ze względu na zasięg terytorialny i liczbę narażonej ludności, jest hałas drogowy. W związku z tym, w ramach podejmowanych przez Gminę Zaniemyśl działań, w celu ochrony jakości klimatu akustycznego uwagę skupiono na budowie, przebudowie oraz należytym utrzymaniu dróg gminnych. W związku z tym w roku 2023 wykonano:

- 1) Projekt przebudowy drogi gminnej w miejscowości Luboniec w ramach zadania: „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Luboniec” z dofinansowaniem ze środków funduszu sołeckiego sołectwa Luboniec.
Koszt realizacji zadania: 35 670,00 zł brutto.
- 2) Budowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych o szerokości min 4 m:
 - a. odcinek o długości 180 m i szerokości 4 m w miejscowości Jaskowo, Gmina Zaniemyśl, działka o nr geod. 80, obręb Jaskowo.
Koszt realizacji zadania: 27.500,00zł brutto, w tym 22 500,00 zł, dotacja celowa z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w ramach „Budowy (przebudowy) dróg dojazdowych do gruntów rolnych”.
- 3) Utwardzenie odcinków dróg gminnych:
 - a. odcinek o długości 540 m i szerokości 4 m w miejscowości Lubonieczek, gmina Zaniemyśl, działka o nr geod. 119/1 i 116/3, obręb Lubonieczek, ul. Błękitna;
 - b. ul. Grabowa w Zaniemyślu - droga utwardzona.
Koszt realizacji zadania: 85 856,80 zł brutto.

Ponadto, w ramach działań w zakresie klimatu akustycznego realizowano projekty na budowę i rozbudowę dróg gminnych, w 2023 r. opracowywano kompleksową dokumentację projektową:

- 1) ul. Działkowa, w miejscowości Zaniemyśl,
- 2) Luboniec,
- 3) ul. Nowa, w miejscowości Śnieciska.

Na drogach stanowiących własność Gminy Zaniemyśl w 2024 r. wykonano następujące prace:

1. Utwardzenie odcinków dróg gminnych:
 - a. utwardzenie ul. Reymonta w Zaniemyślu za kwotę 23 370,00 zł brutto;
 - b. utwardzenie ul. Borówkowej w miejscowości Zwola kruszywem.
Koszt realizacji zadania: 13 280,00 zł brutto;

- c. utwardzenie kruszywem działki drogowej o nr geod. 13, obręb geod. Czarnotki oraz ul. Kruczej w miejscowości Jezioro Małe. Koszt realizacji zadania: 19 987,50 zł brutto.
2. Budowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych polegająca na wykonaniu prac związanych z utwardzeniem drogi gruntowej gminnej w miejscowości Jaszkowo o łącznej powierzchni 1 240,00 m² na odcinku o długości 310 m i szerokości 4 m, zlokalizowanej na działkach o nr geod. 15/5 i 15/6, obręb Śnieciska, gmina Zaniemyśl. Koszt realizacji zadania: 48 806,40 zł brutto. Zadanie wykonano przy udziale środków z budżetu Województwa Wielkopolskiego w kwocie 38 750,00 zł brutto.
3. Przebudowa ul. Spacerowej w Zwoli etap II w ramach zadania: „Przebudowa ul. Spacerowej i Rekreacyjnej w Zwoli etap I i II.”
Koszt realizacji zadania: 703 583,65 zł brutto, z czego kwota 661 264,99 zł brutto została dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
4. Opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy drogi gminnej, dojazdowej do posesji Bożydar 4. W ramach niniejszego zadania wykonano pierwszą część dokumentacji tj. koncepcję zawierającą propozycje rozwiązań projektowych w wersji graficznej i opisowej wraz z kalkulacją kosztową inwestycji. Wartość umowy dla części pierwszej wyniosła 18 652,88 zł brutto. Drugi etap realizowany w 2025 roku.

W roku 2024 r. kontynuowano opracowanie projektów na budowę i przebudowę dróg gminnych:

- 1) droga nr 562961P - ul. Działkowa w Zaniemyślu;
- 2) droga nr 562932P - w miejscowości Luboniec;
- 3) droga nr 562993P - ul. Nowa w miejscowości Śnieciska;
- 4) na drogę dojazdową do Bożydar 4 (etap I).

III. Pola elektromagnetyczne

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 r. Zadaniem podsystemu monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określanych dla miejsc dostępnych dla ludności. W ostatnich latach nastąpiła zmiana przepisów wykonawczych w zakresie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów oraz w zakresie prowadzenia okresowych badań. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448), wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m.

Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku obejmują pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego, w przedziale częstotliwości co najmniej od 80 MHz do 40 GHz.

W opublikowanym w roku 2024 r. przez GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu dokumencie pn. „Ocena Poziomów PEM W Środowisku w roku 2023 w woj. Wielkopolskim”

Pomiary w stałej sieci monitoringu prowadzone są w cyklu dwuletnim. Punkty pomiarowe wyznacza się na obszarze miast: – poniżej 20 000 mieszkańców – 1 punkt pomiarowy, – w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 2 punkty pomiarowe, – w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 3 punkty pomiarowe, – w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe, – powyżej 200 000

mieszkańców – 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców w każdym mieście. Do miast zalicza się miasta na prawach powiatu, gminy miejskie oraz gminy miejsko-wiejskie. W gminach miejsko-wiejskich do obliczenia liczby punktów pomiarowych uwzględnia się łączną liczbę mieszkańców dla całej gminy (z miasta i obszaru wiejskiego), a punkty pomiarowe wyznacza się tylko w mieście. Pomiary w ramach sieci pomiarowej monitoringu badawczego prowadzone są w cyklu czteroletnim. W każdej gminie wiejskiej wyznacza się jeden punkt pomiarowy.

W roku 2023 pomiary natężenia pól elektromagnetycznych w stałej sieci monitoringu powtórzono w tych samych lokalizacjach, w których były wykonane w roku 2021, z niewielkimi różnicami wynikającymi ze zmiany liczby ludności w miastach lub przekształcenia administracyjnego gminy wiejskiej na miejsko-wiejską. W ramach stałej sieci monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych oraz w ramach monitoringu badawczego w roku 2023 na terenie gminy Zaniemyśl nie został wyznaczony punkt pomiarowy, jednak podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego.

Działania Gminy Zaniemyśl w zakresie pól elektromagnetycznych polegały na tym, że na etapie planowania przestrzennego przy wydawaniu decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych, działania zmierzające do ograniczenia koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego realizowano zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawa.

IV. Gospodarowanie wodami

Monitoring wód powierzchniowych

Przez teren Gminy Zaniemyśl przepływają następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych:

- Głuszynka – badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo – kontrolnym Głuszynka – Kamionki (gmina Kórnik, powiat poznański),
- Kanał Bobrowski - badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo – kontrolnym Kanał Bobrowski – Młodzikowo (gmina Krzykosy, powiat średzki),
- Miłosławka - badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo – kontrolnym Miłosławka – Młodzikówko (gmina Zaniemyśl, powiat średzki),
- Moskawa od Wielkiej do ujścia - badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo – kontrolnym Moskawa - Kępa Wielka (gmina Zaniemyśl, powiat średzki),
- Warta od Lutyni do Młyniska - badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo – kontrolnym Warta - Kawcze (gmina Śrem, powiat śremski),
- Warta od Młyniska do Kopli - badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo – kontrolnym Warta – Wiórek (gmina Komorniki, powiat poznański),

oraz JCWP jeziorne:

- Bnińskie – badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Jez. Bnińskie - stan. 01 (gmina Kórnik, powiat poznański),
- Jezioro Małe – niezaplanowane do badań w cyklu monitoringu na lata 2022-2027,
- Jezioro Wielkie - badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo kontrolnym Jez. Jezioro Wielkie - stan. 01 (gmina Zaniemyśl, powiat średzki),
- Raczyńskie – badania prowadzone w reprezentatywnym punkcie pomiarowo – kontrolnym Jez. Raczyńskie - stan. 01 (gmina Zaniemyśl, powiat średzki).

Wszystkie JCWP rzeczne objęte były monitoringiem w 2023 i 2024 roku.

JCWP Bnińskie objęte było monitoringiem w 2023 i 2024 roku. JCWP Jezioro Wielkie oraz JCWP Raczyńskie nie były objęte monitoringiem w latach 2023 - 2024.

Klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu JCWP dokonuje się nie rzadziej niż co 3 lata.

W dniu 30.09.2025 r. został opublikowany Raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych na podstawie danych z lat 2019-2024 zgodnie z §15 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych. Zastawienie danych w zakresie wód powierzchniowych gminy Zaniemyśl przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 3. Wyniki oceny i klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych

Lp	Kod ppk	Nazwa ppk	Kod jcwp	Program monitoringu	Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego		Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu JCWP
						Klasa	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych									
2038	PL02S0501_0787	Głuszynka - Kamionki	PLRW6000181857489	MD/MO	1	5	Zły stan ekologiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego	Zły stan wód
2097	PL02S0501_0636	Miłosławka - Młodzikówko	PLRW6000101854899	MD/MO	1	5	Zły stan ekologiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego	Zły stan wód
2105	PL02S0501_0634	Moskawa - Środa Wlkp.	PLRW600009185441	MD/MO	1	5	Zły stan ekologiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego	Zły stan wód
2182	PL02S0501_0613	Warta - Kawcze	PLRW600012185551	MD/MO	1	5	Zły stan ekologiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego	Zły stan wód
2183	PL02S0501_0904	Warta - Włórek	PLRW60001218573	MD/MO	1	5	Zły stan ekologiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego	Zły stan wód
Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) jeziornych									
507	PL02S0502_2173	Jez. Bnińskie - stan. 01	PLLW10148	MD/MO	1	4	Słaby potencjał ekologiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego	Zły stan wód
601	PL02S0502_0137	Jez. Jezioro Wielkie - stan. 01	PLLW10147	MO	Brak klasyfikacji	4	Słaby stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły stan wód
651	PL02S0502_2228	Jez. Raczynskie - stan. 01	PLLW10144	MO	Brak klasyfikacji	4	Słaby potencjał ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły stan wód

Monitoring wód podziemnych

Gmina Zaniemyśl położona jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) o nr. 60 i 61. Na terenie gminy w latach 2023-2024 nie prowadzono badań wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Program monitoringu jednolitych części wód podziemnych nie jest opracowaniem „zamkniętym” i w okresie jego realizacji może być uaktualniany w zależności od np. zmieniających się przepisów prawa, zmian metodyk badań, udoskonalenia rozpoznania JCWPd, czy wyników monitoringu. Program monitoringu JCWPd na dany rok ustalany jest ostatecznie w IV kwartale roku poprzedzającego rok badań.

Dofinansowanie spółki wodnej

Na terenie gminy funkcjonuje jedna Gminna Spółka Wodna Zaniemyśl z siedzibą w Jeziorach Małych, ul. Kórnicka 4, 63-020 Zaniemyśl. W 2023 r. Gmina Zaniemyśl przekazała spółce dotację celową na:

- 1) bieżącą konserwację rowu Jeziorskiego w miejscowości Łękno i Jezioro Wielkie o długości 2 350 m;
- 2) bieżącą konserwację rowu Polwickiego w miejscowości Czarnotki i Polwica o długości 5 000 m.

W 2024 r. Gmina Zaniemyśl przekazała spółce dotację celową na:

- 1) bieżącą konserwację rowu drgań w miejscowości Mądre o długości 1 200 m;
- 2) rowu B-19 w miejscowości Brzostek o długości 1 100 m;
- 3) rowu Polwickiego w miejscowości Czarnotki, Luboniec o długości 4 500 m.

Prace konserwacyjne polegały na wykaszaniu i wygrabianiu dna i skarp rowów z porostów twardych, odmulanii dna rowu w zależności od potrzeb warstwą od 10 do 40 cm, wycinaniu krzewów z dna i skarp rowu, oczyszczeniu wylotów drenarskich oraz przepustów drogowych pod drogami rolniczymi.

Koszt realizacji zadania: 55 000,00 zł, z czego w 2023 r. przekazana kwota wynosiła 30 000,00 zł, a w roku 2024 – 25 000,00 zł.

Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

W latach 2023-2024 nie były prowadzone działania związane z rekultywacją wód powierzchniowych Jeziora Raczyńskiego położonego w miejscowości Zaniemyśl.

Aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym oraz Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie realizuje Projekt finansowany ze środków Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 (FEnIKS) w ramach priorytetu II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR, działania 2.4 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom. Cel lub cele projektu: Głównym celem realizacji Projektu jest przeprowadzenie przeglądu i aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) dla obszaru dorzecza Wisły, Odry, Pregoty, Niemna, Dunaju oraz Łaby opracowanych w 2 cyklu planistycznym. Prace nad aktualizacją PZRP poprzedza przeprowadzenie przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego oraz map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, które to dokumenty planistyczne są podstawą przygotowania PZRP. Realizacja projektu została zaplanowana na lata 2025-2028. W związku z tym w analizowanym okresie (lata 2023-2024) cel nie został zrealizowany.

V. Gospodarka wodno-ściekowa

W ramach podejmowanych przez Gminę Zaniemyśl działań, w zakresie gospodarki wodno – ściekowej w latach 2023-2024 nie realizowano zadania związanego z wykonaniem sieci wodociągowej w Jeziorach Małych. W ramach podejmowanych przez Gminę Zaniemyśl działań, w celu ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych w latach 2023-2024 gmina Zaniemyśl prowadziła ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrolę zawartych umów na odbiór nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych. W 2023 roku na terenie gminy zewidencjonowano 575 zbiorników bezodpływowych oraz 61 oczyszczalni przydomowych. W 2023 kontroli poddano 80 nieruchomości z terenu gminy.

W roku 2024 na terenie gminy zewidencjonowano 551 zbiorników bezodpływowych oraz 65 oczyszczalni przydomowych, natomiast kontroli poddano 103 nieruchomości z terenu gminy Zaniemyśl.

W latach 2023-2024 nie zaplanowano środków w budżecie Gminy Zaniemyśl na realizację działań związanych z budową lub modernizacją kanalizacji deszczowej.

W latach 2023-2024 nie było konieczności wydawania decyzji o nakazie przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

W analizowanym okresie zrealizowano natomiast zadania związane z:

- montażem systemu GPRS w przepompowni ścieków Zwola ul. Dąbrowska. Koszt realizacji zadania: 12 000,00 zł netto – środki własne.
- modernizacją oczyszczalni ścieków – została opracowana dokumentacja projektowa do zadania modernizacji systemu oczyszczania i napowietrzania stawu nr 3, w gminnej oczyszczalni ścieków w Jeziorach Małych. Koszt realizacji zadania: 14 000,00 zł netto – środki własne.

W ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład pozyskano 7 600 000,00 zł na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek. W 2022 roku opracowano dokumentację projektową dotyczącą budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek etap I.

Dzięki dofinansowaniu rozszerzono zakres inwestycji o II etap. Przedmiotowe zadanie obejmuje budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek wraz z przykanalikami. W 2024 roku opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy /PFU/dla zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek gm. Zaniemyśl (ETAP II)”, w ramach zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek etap I i II, gm. Zaniemyśl”.

Koszt realizacji zadania: 7 697 130,90 zł brutto. Inwestycja zrealizowana będzie dzięki dofinansowaniu w ósmej edycji Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, w którym Gmina Zaniemyśl pozyskała dofinansowanie w wysokości 7 600 000,00 zł. Rozpoczęcie robót zaplanowano na 2025 rok.

W 2023 roku Opracowywano program funkcjonalno-użytkowy (PFU) budowy oczyszczalni ścieków z zastosowaniem innowacyjnej, niskoemisyjnej technologii w zakresie unieszkodliwiania odpadów z podwyższonym usuwaniem azotu i fosforu, na działce o nr geod. 126 w miejscowości Jezioro Małe, gm. Zaniemyśl w ramach zadania: budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Jezioro Małe, z uwzględnieniem:

- 1) parametru Równoważnej Liczby Mieszkańców powyżej 10 000;
- 2) zastosowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie niskiej energochłonności, a także pełne unieszkodliwienie odpadów w tym osadów nadmiernych, których obecna oczyszczalnia nie posiada;
- 3) mechanicznej, biologicznej i gospodarki osadowej na działkach istniejącej oczyszczalni oraz działce sąsiedniej należącej do Gminy Zaniemyśl. Osiągnięcie powyższych założeń związane jest ściśle z wykonaniem nowych obiektów

technologicznych w konstrukcji żelbetowej monolitycznej z zaawansowanym technicznie wyposażeniem technologicznym oraz systemem AKPiA;

- 4) automatyzacji procesów technologicznych bazującej na wysokosprawnych urządzeniach pomiarowych oraz predykcyjnym systemie sterowania dla optymalizacji procesu oczyszczania i jednoczesnego ograniczenia kosztów, których jednym z najwyższych czynników jest zużycie energii elektrycznej i unieszkodliwianie osadów ściekowych;
- 5) analizy danych ilościowo-jakościowych ścieków surowych, stanu i parametrów technicznych kanalizacji sanitarnej na terenie zlewni Gminy Zaniemyśl, które mają warunkować zakres budowy przedmiotowej oczyszczalni;
- 6) zastosowania wysokosprawnej oczyszczalni mechanicznej z sitopiaskownikiem, dwóch reaktorów sekwencyjnych typu SBR z regulatorami obciążenia osadu. Dla gospodarki osadowej poddać analizie należy stabilizację tlenową i fermentację z odzyskiem biogazu. Osady po stabilizacji i higienizacji mają spełniać warunki do ich rolniczego wykorzystania.

Koszt opracowania wyniósł łącznie 146 370,00 zł.

W roku 2023 wykonano modernizację sieci wodociągowej 50 mb w Czarnotkach oraz budowę sieci wodociągowej 192 mb. Inwestycja podzielona była na 2 etapy, w roku 2024 zgodnie z wieloletnim planem inwestycyjnym wykonano oraz zakończono inwestycję rozbudowy sieci wodociągowej w Czarnotkach działka o nr geod. 13, 63, 64 o długości 100 m – koszt 42 015,09 zł netto – środki własne.

VI. Zasoby geologiczne

W latach 2023-2024 Marszałek Województwa Wielkopolskiego nie udzielił koncesji na wydobywanie kapalin oraz nie były prowadzone działania monitoringowe eksploatacji złóż zlokalizowanych na terenie gminy Zaniemyśl.

VII. Gleby

Monitoring chemizmu gleby

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w sieci krajowej monitoringu przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - PIB w Puławach. Badania wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Na terenie gminy Zaniemyśl nie prowadzono monitoringu chemizmu gleb ornych.

Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża

Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża jest elementem Państwowego Monitoringu Środowiska. Zadanie jest realizowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska we współpracy z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowym Instytutem Badawczym (IMGW - PIB) i Instytutem Ochrony Środowiska - Państwowym Instytutem Badawczym (IOŚ - PIB). Na terenie gminy nie zlokalizowano stacji chemizmu opadów atmosferycznych.

VIII. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstaniu odpadów

Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Jezioro Małe

Gmina Zaniemyśl pozyskała środki w drugiej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład na „Budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Jezioro Małe, na działce o nr geod. 129, obręb Łękno, gmina Zaniemyśl”.

Koszt realizacji zadania: 3 500 000,00 zł, z czego wartość dofinansowania jakie otrzymała Gmina wyniosła 3 325 000,00 zł. Pozostałe środki pochodziły z budżetu gminy.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Jeziorach Małych został oddany do użytku 27 kwietnia 2024 roku. Do PSZOK-u przyjmowane są nieodpłatnie odpady komunalne zebrane w sposób selektywny przez mieszkańców nieruchomości zamieszkałych oraz właścicieli domków letniskowych oraz innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjne położonych na terenie Gminy Zaniemyśl. Z PSZOK-u mają prawo korzystać wszyscy mieszkańcy gminy, którzy objęci są systemem gospodarki odpadami komunalnymi i wnoszą opłatę z tego tytułu na rzecz gminy. Do PSZOK-u przyjmowane są między innymi odpady takie jak: opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z metali, opakowania ze szkła, opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone, zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu, odpady z gruzu betonowego z rozbiórek i remontów, zużyte opony, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, urządzenia zawierające freony, baterie i akumulatory, odpady wielkogabarytowe, lekki, opakowania z papieru i tektury, odpady ulegające biodegradacji, popiół z gospodarstw domowych, odzież.

Ilość odpadów komunalnych dostarczonych do PSZOK-u w roku 2024 wyniosła 285,92 ton, w tym:

- opakowania z papieru i tektury - 5,72 tony;
- opakowania z tworzyw sztucznych – 2,04 tony;
- opakowania z metali – 0,42 tony;
- opakowania ze szkła – 2,38 tony;
- opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone – 1,62 tony;
- zużyte opony – 4,94 tony;
- zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu – 47,98 tony;
- odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów -22,68 tony;
- odzież – 5,2 tony;
- urządzenia zawierające freon – 3,26 tony;
- leki inne niż wymienione w 20 01 2 – 0,32 tony;
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki – 3,04 tony;
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 – 1,38 tony;
- odpady ulegające biodegradacji – 89,30 tony;
- odpady wielkogabarytowe – 95,64 tony.

Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest z terenu Gminy Zaniemyśl

Zgodnie z zawartą umową dotacji nr 12642/U/400/1192/2022 z dnia 24.11.2022 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, oraz umową o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji zawartą z Powiatem Średzkim w dniu 26 stycznia 2023 r. Gmina Zaniemyśl w okresie 27 lutego 2023 r. – 28 sierpnia 2023 r. realizowała przedsięwzięcie pn.: „Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest z terenu Gminy Zaniemyśl w roku 2023”. Łączna ilość unieszkodliwionych w roku 2023 wyrobów zawierających azbest wyniosła 64,23 Mg. Koszt realizacji zadania: 64 198,40 zł., z czego wydatkowane środki obejmowały:

- 1) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu - kwota 8 615,00 zł.
- 2) Powiat Średzki – kwota 3 446,00 zł.

3) Środki z budżetu Gminy – kwota 6 547,40 zł

W roku 2024 łączna ilość unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest wyniosła 47 ton. Koszt realizacji zadania: 45.590,00 zł., w podziale na środki:

- 1) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu – kwota 23 500,00 zł.
- 2) Powiat Średzki – kwota 9 400,00 zł.
- 3) Środki z budżetu Gminy – kwota 12 690,00 zł.

Ponadto, w dniu 15 listopada 2024 roku zawarto umowę dotacji nr 14862/U/400/189/2024 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu umowa dotyczyła udzielenia dotacji, na przedsięwzięcie: „Zbieranie, transport oraz unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z gospodarstw rolnych na terenie Gminy Zaniemyśl w roku 2024-2026”, będących Beneficjentami działania A.1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Z informacji uzyskanej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, pomoc nie została przyznana rolnikom w roku 2024, iż limit pomocy de minimis w rolnictwie został wyczerpany.

Jednocześnie Gmina Zaniemyśl w latach 2023-2024 realizowała program „Usuwanie azbestu na lata 2007-2032” poprzez bieżącą aktualizację bazy danych o wyrobach zawierających azbest.

Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”

W latach 2023-2024 zlikwidowane zostały dzikie wysypiska śmieci, m. in. w ramach akcji sprzątania świata. Koszt realizacji zadania: w 2023 roku – 1 000,00 zł; w 2024 roku - 3 440,32 zł.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w gminie Zaniemyśl

Zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych prowadzić może wyłącznie firma wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego. W związku z powyższym w ramach rozstrzygniętego przetargu została zawarta umowa z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o.o., na odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu Gminy Zaniemyśl oraz umowa z Wielkopolskim Centrum Recyklingu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Jarocinie - na zagospodarowanie odpadów w instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w Witaszyczkach. W roku 2023 i 2024 jak w latach poprzednich wszystkie zebrane odpady komunalne z terenu gminy Zaniemyśl na podstawie zawartej umowy dotyczącej zagospodarowania odpadów trafiły bezpośrednio do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania „Wielkopolskiego Centrum Recyklingu Sp. z o. o. w Jarocinie, Witaszyczki, ul. im Mariusza Małanicza 1, 63-200 Jarocin, której udziałowcem jest Gmina Zaniemyśl.

Ponadto została zawarta umowa na odbiór i transport odpadów komunalnych z PSZOK w miejscowości Jezioro Małe, polegająca na świadczeniu przez wykonawcę kompleksowej obsługi odbioru odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Jeziorach Małych oraz ich transport do instalacji oraz zawarta została umowa na załadunek odpadów ulegających biodegradacji, odpadów wielkogabarytowych oraz zmieszanych odpadów z budowy, remontów i demontażu gromadzonych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów w Jeziorach Małych.

IX. Zasoby przyrodnicze

W 2023 r i 2024 r. Gmina Zaniemyśl nie wyznaczyła w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów pod zalesienia.

Do działań podejmowanych w ramach zadania związanego z zasobami przyrodniczymi należą m. in. prace Gminy Zaniemyśl prowadzone w roku 2023 nad ustanowieniem nowego użytku ekologicznego „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej” obejmującego cenne przyrodniczo tereny nad Wartą oraz do zaktualizowania zapisów w 6 istniejących już użytków ekologicznych „Chmielniki”, „Kępa Jezioro Wielkie”, „Lasek Jaskowo”, „Oczko Jaskowo”, „Przy Białym Gościńcu” i „Łąka Jouanne’a”.

W roku 2024 zakończono prace nad ustanowieniem nowego użytku i aktualizacją uchwał dot. istniejących już użytków ekologicznych. W związku z powyższym aktualnie na terenie gminy istnieje 7 użytków ekologicznych: „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej”, „Chmielniki”, „Kępa Jezioro Wielkie”, „Lasek Jaskowo”, „Oczko Jaskowo”, „Przy Białym Gościńcu” i „Łąka Jouanne’a”.

Podjęte w 2024 roku uchwały:

1. Użytek ekologiczny „Chmielniki”- uchwała nr VIII/63/2024 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 25 listopada 2024 roku zmieniająca uchwałę nr LXIV/493/2024 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 25 marca 2024 roku zmieniająca uchwałę nr XXIV/149/2001 Rady Gminy Zaniemyśl w sprawie uznania terenów za użytki ekologiczne;
2. Użytek ekologiczny „Przy Białym Gościńcu”, „Łąka Jouanne’a” - uchwała nr LXIV/491/2024 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 25 marca 2024 roku zmieniająca uchwałę nr XVII/127/2012 Rady Gminy Zaniemyśl w sprawie uznania terenu za użytek ekologiczny;
3. Użytek ekologiczny „Kępa Jezioro Wielkie”, „Lasek Jaskowo”, „Oczko Jaskowo” – uchwała nr VIII/64/2024 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 25 listopada 2024 roku zmieniająca uchwałę nr LXIV/492/2024 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 25 marca 2024 roku zmieniająca uchwałę nr XXIV/148/2001 Rady Gminy Zaniemyśl w sprawie uznania terenów za użytki ekologiczne;
4. Użytek ekologiczny „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej” – uchwała nr LXIV/494/2024 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 25 marca 2024 roku w sprawie utworzenia użytku ekologicznego „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej”.

Gmina Zaniemyśl w celu ustanawiania nowych form ochrony przyrody współpracowała z Sejmikiem Województwa Wielkopolskiego w zakresie obszaru chronionego krajobrazu – rynną jezior Kórnicko-Zaniemyskich i pradoliny Warty, oraz z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Poznaniu w zakresie planowanych i istniejących użytków ekologicznych i pomników przyrody na terenie gminy.

W ramach bieżącego utrzymania form ochrony przyrody na terenie Gminy Zaniemyśl dokonano oznaczenia tablicami informacyjnymi użytku ekologicznego „Starorzecze Warty w Kępie Wielkiej” za ogólną kwotę 6 995,01 zł brutto.

W latach 2023 - 2024 Gmina Zaniemyśl prowadziła działania związane z pielęgnacją i bieżącym utrzymaniem terenów zieleni urządzonej na terenie gminy.

W roku 2023 – 2024 utrzymanie terenów zielonych realizowane było według bieżących potrzeb w ramach umów z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zaniemyślu, prace polegały na:

- 1) koszeniu poboczy, utrzymaniu porządku na skwerach zielonych w Zaniemyślu (ul. Raczyńskiego, Plac Berwińskiego),
- 2) utrzymaniu zieleni miejskiej na pozostałych terenach gminnych,
- 3) utrzymaniu porządku poprzez opróżnianie koszy ulicznych wg harmonogramu,
- 4) realizację zadania w ramach umowy „Zamiatanie ulic na terenie gm. Zaniemyśl”,

- 5) utrzymaniu porządku zgodnie z umową na terenie ścieżki pieszo – rowerowej w Zaniemyślu.

W roku 2024 koszt podlewania nowo nasadzonych drzew w miejscowościach Polwica i Dobroczyn wyniósł: 5 682,60 zł. W roku 2024 zlecono usunięcie 21 szt. drzew w 6 lokalizacjach:

- 5 szt. drzew gatunku robinia akacjowa, 1 szt. drzewa gatunek sosna zwyczajna, 1 szt. drzewa gatunku platan klonolistny, 1 szt. drzewa gatunku jesion wyniosły, 1 szt. drzewa gatunek klon pospolity, 1 szt. drzewa gatunek kasztanowiec zwyczajny, 1 szt. drzewa gatunku buk pospolity, zostały wycięte na działce gruntu o numerze ewidencyjnym 165/1 w miejscowości Śnieciska;
- 2 szt. drzew gatunku robinia akacjowa zostały wycięte na działce gruntu o numerze ewidencyjnym 80/1 w miejscowości Polwica;
- 3 szt. drzew gatunku lipa drobnolistna, 2 szt. jesion wyniosły zostały wycięte na działce gruntu o numerze ewidencyjnym 37/1 w miejscowości Luboniec;
- 1 szt. drzewa gatunku robinia akacjowa, 1 szt. drzewa gatunku olsza czarna, zostały wycięte na działce gruntu o numerze ewidencyjnym 18 w miejscowości Zaniemyśl;
- 1 szt. drzewa gatunku grab pospolity, zostały wycięte na działce gruntu o numerze ewidencyjnym 464 w miejscowości Zaniemyśl;
- 1 szt. drzewa gatunek grusza pospolita, na działce gruntu o numerze ewidencyjnym 54 w miejscowości Winna.

Koszt realizacji zadania: 21 597,84 zł brutto.

Rozpoczęto również prace związane z inwentaryzacją zieleni w parkach gminnych w tym celu zakupiono arbotagi w kwocie 2 590,38 zł.

W 2023 roku Gmina Zaniemyśl posadziła 95 sztuk drzew w 7 lokalizacjach:

- 1 buk pospolity został posadzony na działce ewidencyjnej nr 122/6 obręb ewidencyjny Zaniemyśl, będącą własnością Gminy Zaniemyśl (budynek przy Urzędzie Gminy);
- 2 katalpy bignoniowe zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 122/6 obręb ewidencyjny Zaniemyśl, będącą własnością Gminy Zaniemyśl (przy budynku Urzędu Gminy Zaniemyśl);
- 2 platany klonolistne zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 466 obręb ewidencyjny Zaniemyśl, będącą własnością Gminy Zaniemyśl (przy plaży);
- 2 platany klonolistne zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 1/1 obręb ewidencyjny Czarnotki, będącą własnością Gminy Zaniemyśl (przy budynku starej szkoły w Czarnotkach);
- 2 wiśnie ozdobne zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 121/14 (obecnie 795) obręb ewidencyjny Zaniemyśl, będącą własnością Gminy Zaniemyśl (przy budynku Przedszkola Samorządowego);
- 52 lipy drobnolistne zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 94 obręb ewidencyjny Polwica, będącą własnością Gminy Zaniemyśl (droga w Dobroczynie). Zakup sadzonek zostały zrealizowane z dotacji pn. zakup sadzonek drzew miododajnych. (całkowity koszt dotacji: 21 999,64 zł, w tym 2 199,97 zł środków własnych i 19 799,67 zł z dotacji.)
- 1 jarząb pospolity został posadzony na działce ewidencyjnej nr 166/2 obręb ewidencyjny Śnieciska, gmina Zaniemyśl, będącą własnością Gminy Zaniemyśl (park Śnieciska).

Koszt całego zadania w roku 2023 związanego z nasadzeniem drzew na terenie Gminy Zaniemyśl wyniósł 81 586,69 zł. (zakup sadzonek – 31 969,24 zł, usługa nasadzeń i palikowania – 49 617,45 zł).

Na realizację tego zadania środki pochodziły z dwóch źródeł:

1. Środki własne: 61 787,02 zł.

2. Dotacje: 19 799,67 zł.

W 2024 roku Gmina Zaniemyśl posadziła 80 sztuk drzew w 7 lokalizacjach:

- 1 szt. drzewo gatunek wiśnia ozdobna został posadzony na działce ewidencyjnej nr 122/6 obręb ewidencyjny Zaniemyśl, będącej własnością Gminy Zaniemyśl (teren przy urzędzie gminy);
- 10 szt. drzew gatunek graby zwyczajne zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 464 obręb ewidencyjny Zaniemyśl, będącej własnością Gminy Zaniemyśl (ul. Plażowa w Zaniemyślu);
- 2 szt. drzew gatunek lipa szerokolistna zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 159/29 obręb ewidencyjny Jaszkowo, będącej własnością Gminy Zaniemyśl (przy świetlicy wiejskiej w Jaszkanie);
- 7 szt. drzew gatunek lipa drobnolistna zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 462/4 obręb ewidencyjny Zaniemyśl, będącej własnością Gminy Zaniemyśl (ul. Raczyńskiego);
- 2 szt. drzew gatunek głogi jednoszyjkowe zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 196 obręb ewidencyjny Zaniemyśl, będącej własnością Gminy Zaniemyśl (Plac Berwińskiego);
- 57 szt. drzew gatunek lipa drobnolistna zostały posadzone na działce ewidencyjnej nr 94 obręb ewidencyjny Polwica, będącej własnością Gminy Zaniemyśl (droga w Dobroczynie); Zakup sadzonek zostały zrealizowane z dotacji pn. zakup sadzonek drzew miododajnych (całkowity koszt dotacji: 21.996,30 zł, w tym 2.199,63 zł środków własnych i 19.796,67 zł z dotacji.)
- 1 szt. drzew gatunek sosna wejmutka została posadzona na działce ewidencyjnej nr 182 obręb ewidencyjny Łękno, będącej własnością Gminy Zaniemyśl, będącą własnością Gminy Zaniemyśl (park w Łękanie).

Koszt realizacji zadania w roku 2024 związanego z nasadzeniem drzew na terenie gminy Zaniemyśl wyniósł 59 190,48 zł (zakup sadzonek – 35 669,10 zł, usługa nasadzeń – 23 521,38 zł).

Na realizację tego zadania środki pochodziły z dwóch źródeł:

1. Środki własne: 39 393,81 zł.
2. Dotacje: 19 796,67 zł.

X. Zagrożenie poważnymi awariami

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przeprowadził na terenie gminy:

- 0 kontroli terenowych w 2023 r.
- 4 kontrole terenowe w 2024 r.

Kontrole dotyczyły głównie gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Natomiast w dostępnym wykazie awarii mających miejsce na terenie województwa wielkopolskiego od roku 2010 nie odnotowano wystąpienia poważnej awarii na terenie gminy Zaniemyśl.

Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego w Poznaniu nie wyznaczył w latach 2023 – 2024 punktu kontrolnego przewozu substancji niebezpiecznych. Baza danych dotyczących przeprowadzonych kontroli nie jest prowadzona w podziale na gminy, w związku z tym podmiot nie jest w stanie określić ilości oraz zakresu kontroli prowadzonych na terenie gminy Zaniemyśl.

XI. Edukacja

W roku 2023 na terenie Gminy Zaniemyśl prowadzono następujące akcje edukacyjne, rajdy rowerowe, pikniki ekologiczne:

Akcja informacyjna dotycząca zmian w gospodarce odpadami na terenie gminy Zaniemyśl

W związku ze zmianami od roku 2024 w gospodarce odpadami na terenie Gminy Zaniemyśl, zlecono druk opracowanych przez pracowników Urzędu Gminy Zaniemyśl ulotek w ramach edukacji ekologicznej. Ulotki zawierały niezbędne informacje na temat prawidłowej segregacji odpadów i zostały one przekazane mieszkańcom przez pracowników Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Śrem Sp. z o.o. w ramach dotychczasowo obowiązującej umowy na odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu Gminy Zaniemyśl.

Festiwal ZERO WASTE

Festiwal Zero Waste, podczas którego mieszkańcy Gminy Zaniemyśl mieli okazję spotkać się by porozmawiać i wspólnie zastanowić się jak wyrzucać mniej odpadów. Podczas warsztatów przedstawiono mieszkańcom możliwości jakie stwarza wykorzystanie i przetworzenie materiału, który wydawałby się odpadem:

- 1) wykorzystując zbędne tekstylia, wykonano maty wężowe dla zwierzaków;
- 2) szarpaki dla psów powstały z niemodnych krawatów;
- 3) wykorzystując rajstopy zrobiliśmy gustowne opaski i gumki do włosów;
- 4) woreczki na zakupy zostały uszyte ze starych firan.

W wydarzeniu wzięli również udział lokalni pszczelarze, którzy poprzez prezentacje rodziny pszczelej oraz produktów pasiecznych przekazywali niezbędną wiedzę zachęcając do ochrony owadów zapylających. Podczas warsztatów mieszkańcy mieli możliwość wykonania:

- 1) hotelików dla owadów zapylających;
- 2) świec z wosku pszczelego;
- 3) bomb kwiatowych z ziemi, gliny i nasion roślin miododajnych.

W trakcie festiwalu odbył się również wykład na temat idei Zero Waste, który miał na celu wskazanie kierunków i sposobów na ograniczenie produkcji odpadów w każdym gospodarstwie domowym.

Przy realizacji festiwalu podjęto współpracę z: Gminnym Ośrodkiem Kultury w Zaniemyślu, organizacją PO-DZIELNIA, Dorotą Chojnacką DOKA, Katarzyną Wągrowską autorką bloga Ograniczam się i podręcznika „Życie zero waste. Żyj bez śmieci i żyj lepiej”, stowarzyszeniem „Ziemia Zaniemska”, Gospodarstwem Pasiecznym Brodala. Festiwal Zero Waste został zorganizowany dzięki dofinansowaniu zadania: "Upowszechnianie wiedzy i zachowań ekologicznych wśród mieszkańców gminy Zaniemyśl, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży" przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Konkurs dla uczniów REGION CZYSTY NA 6

W 2023 r. oraz 2024 szkoły z terenu Gminy Zaniemyśl przystąpiły do udziału w VI edycji konkursu ekologicznego „Region Czysty na 6” organizowanego przez Wielkopolskie Centrum Recyklingu – Sp. z o.o. w Jarocinie. Celem konkursu było włączenie dzieci i młodzieży do aktywnego udziału w prawidłowej segregacji odpadów, w szczególności plastikowych nakrętek, aluminiowych puszek, zużytych baterii. Konkurs miał na celu zwiększenie poziomu świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży oraz promocję idei powtórnego wykorzystania surowców wtórnych jakimi są odpady. Chcemy, aby dzieci i młodzież aktywnie wpływała na kształtowanie środowiska naturalnego. Prawidłowe postawy ekologiczne, jakimi jest m.in. selektywna zbiórka odpadów, mają na celu zwracanie uwagi na otaczającą nas przyrodę i szerzenie wśród najmłodszych światopoglądu, w którym istotną rolę odgrywa dbałość o ochronę środowiska. Głównym

celem było zbieranie drobnej elektroniki, aluminiowych puszek oraz zużytych baterii. Za każdy uzbierany kilogram aluminiowych puszek oraz drobnej elektroniki przekazano 1,00 zł na wskazany przez gminę cel charytatywny – na leczenie i rehabilitację dziecka z terenu gminy, zbiórka prowadzona przez fundację siepomaga.pl.

W ramach konkursu zebrano następującą ilość odpadów w 2023 r.:

- 1) plastikowe nakrętki – 212,00 kg;
- 2) aluminiowe puszeki – 4,00 kg;
- 3) zużyte baterie – 201,00 kg.

W ramach konkursu zebrano następującą ilość odpadów w 2024 r.:

- 1) drobna elektronika – 143,70 kg;
- 2) aluminiowe puszeki – 224,90 kg;
- 3) zużyte baterie – 505,10 kg.

Akcja sprzątania świata pod hasłem „SPRZĄTANIE ŚWIATA ŁĄCZY LUDZI”

Akcja sprzątania świata pod hasłem „Sprzątanie świata łączy ludzi”. Głównym celem akcji było rozbudzenie świadomości ekologicznej uczniów i odpowiedzialności za środowisko naturalne. Akcja miała również na celu pokazanie uczniom, że rozwiązaniem problemu zaśmieconego środowiska nie jest tylko coroczna zbiórka śmieci, lecz głównie zmiana nawyków w codziennym życiu, segregacja i umiejętne gospodarowanie odpadami.

W dniu 15 września 2023 roku uczniowie Szkół Podstawowych wraz z opiekunami zaopatrzeni w worki i jednorazowe rękawiczki po raz kolejny uczestniczyli w akcji ekologicznej „Sprzątania świata”. Akcję rozpoczęto pogadanką promującą działania mające na celu ograniczenie ilości śmieci, które powstają w domach. Dzieci sprzątały teren wokół szkół. Czynny udział w tym przedsięwzięciu dało uczniom do zrozumienia, że należy dbać o swoje środowisko oraz czystość otoczenia.

Rajdy rowerowe

Zaniemyskie Rowerowanie 2023 to cykl rodzinnych rajdów rowerowych organizowanych przez Gminę Zaniemyśl. W 2023 roku odbyło się 7 rajdów, których trasy wiodły przez różne miejscowości Gminy Zaniemyśl. W rajdach łącznie wzięło udział prawie 400 uczestników, przy czym średnio w jednym rajdzie uczestniczyło ok 100 osób. Rajdy organizowano przy współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi: KGW Lubonieczek, KGW Czarnotki, KGW Jaszkowo, KGW Zwola.

Celem działania było upowszechnianie aktywnych form wypoczynku, jak również stworzenie okazji do poznania gminy poprzez atrakcyjne trasy przejazdu.

Zaniemyskie Rowerowanie 2024 to druga edycja cyklicznych rajdów rowerowych organizowanych na terenie Gminy Zaniemyśl. W ramach tej inicjatywy zaplanowano siedem rajdów, z których każdy odbywał się w innym sołectwie, przy współpracy z lokalnymi Kołami Gospodyń Wiejskich. Pierwszy rajd wystartował 3 maja, prowadząc uczestników trasą wokół Jeziora Raczyńskiego. Kolejne rajdy odbywały się w różnych miejscowościach: Czarnotkach, Jaszkanie, Lubonieczku, Śnieciskach, Zwoli. Zwieńczeniem cyklu był ostatni rajd, który odbył się 11 listopada, upamiętniając Święto Niepodległości. Uczestnicy wzięli udział w przejeździe z flagami, podkreślając patriotyczny charakter wydarzenia. Zaniemyskie Rowerowanie 2024 cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców i gości, promując aktywność fizyczną oraz integrację lokalnej społeczności. Regularnie w rajdach uczestniczyło ponad 100 uczestników, 36 osób wzięło udział we wszystkich rajdach organizowanych w 2024 roku.

Akcje informacyjne i edukacyjne

W związku z uruchomieniem w roku 2024 Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów, zlecono druk opracowanych przez pracowników Urzędu Gminy Zaniemyśl ulotek przygotowanych w ramach edukacji ekologicznej. Ulotki zawierały niezbędne informacje na temat działania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych i były one przekazane mieszkańcom przez pracowników Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o.o. w Śrem w ramach dotychczasowo obowiązującej umowy na odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu Gminy Zaniemyśl.

Akcja sprzątania świata pod hasłem „NA STRAŻY CZYSTEJ ZIEMI”

Celem akcji było budzenie i wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich odpowiedzialności za środowisko naturalne. Ideą akcji jest praktyczna edukacja na rzecz rozwoju zrównoważonego – promocja i kreowanie postaw przyjaznych środowisku, w szczególności w zakresie: rozwoju zrównoważonego, poszanowania zasobów naturalnych (w szczególności wody, surowców naturalnych i lasów) oraz racjonalnej gospodarki odpadami, rozumianej jako łańcuch działań poczynając od unikania tworzenia odpadów, przez selektywną zbiórkę po recykling.

Akcja miała również na celu pokazanie uczniom, że rozwiązaniem problemu zaśmieconego środowiska nie jest tylko coroczna zbiórka śmieci, lecz głównie zmiana nawyków w codziennym życiu, segregacja i umiejętne gospodarowanie odpadami.

W roku 2024 akcje sprzątania świata zostały przeprowadzone na terenie placówek oświatowych z terenu Gminy Zaniemyśl - akcja sprzątania świata skupiała się przede wszystkim wokół lekcji tematycznych dotyczących prawidłowego segregowania odpadów, potrzeby dbania o środowisko naturalne i zwiększanie świadomości ekologicznej - działaniom tym towarzyszyło hasło "Na straży czystej ziemi". Uczniowie posprzątali teren wokół szkoły. Ponadto grupa wolontariuszy z Szkoły Podstawowej w Zaniemyślu wraz z Towarzystwem Przyrodniczym KUMAK wzięło udział w akcji sprzątania Parku w Łęknie. Łącznie w akcji wzięło udział ok. 200 mieszkańców – zebrano ok. 50 worków odpadów.

X sprzątanie brzegów Warty, Odry i innych rzek oraz jezior w Polsce

W roku 2024 Koło PZW 136 Zaniemyśl we współpracy z Gminą Zaniemyśl kolejny raz wzięło udział w akcji organizowanej przez Fundację Ratuj Ryby. Zebrano łącznie 16 worków posegregowanych śmieci: plastiku i szkła.

II Ekologiczny Turniej Sołectw

W roku 2024 roku odbył się II Ekologiczny Turniej Sołectw. Organizatorem wydarzenia było sołectwo Polesie wraz z Kołem Gospodyń Wiejskich w Polesiu „Polesianie”. Ekologiczny turniej sołectw to inicjatywa promująca działania na rzecz ochrony środowiska poprzez rywalizację między lokalnymi społecznościami. Uczestnicy konkurują w zadaniach związanych edukacją ekologiczną, recyklingiem, bioróżnorodnością. Zwycięskie sołectwo otrzymuje prawo do organizacji turnieju w kolejnym roku.

4. Analiza wskaźników monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska

Podstawą monitoringu realizacji programu ochrony środowiska jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska. W celu nadzoru nad realizacją opracowanego Programu, przyjęte zostały wskaźniki, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań - analiza tych wskaźników ma być podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć planowanych w Programie.

Tabela 4. Ocena stanu realizacji zadań

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Ocena realizacji /Wartość wskaźnika	Czy dla danego obszaru wymagana jest korekta wskaźnika lub celu
		Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
I. Klimat i powietrze	I.1. Poprawa jakości powietrza	Liczba substancji z przekroczeniami na terenie strefy wielkopolskiej (WIOŚ)	2	0	Zadanie zrealizowano częściowo. Liczba substancji z przekroczeniami wynosi 1.	Nie
II. Zagrożenie hałasem	II.1.1. Poprawa środowiska akustycznego w gminie	Liczba wybudowanych/przebudowanych dróg	b.d.	b.d.	b.d.	Nie
III. Pola elektromagnetyczne	III.1.1. Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu dopuszczalnego (WIOŚ)	Utrzymanie natężenia pola elektromagnetycznego poniżej stanu dopuszczalnego (WIOŚ)	od 80 MHz do 40 GHz	od 80 MHz do 40 GHz	Zadanie zrealizowano w całości. Prowadzone badania monitoringowe nie wskazują przekroczeń wartości dopuszczalnych, tj. natężenie pola elektromagnetycznego mieści się w granicach od 80 MHz do 40 GHz.	Nie
IV. Gospodarowanie wodami	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	JCWP w stanie dobrym	0	5	Brak realizacji zadania. Ilość JCWP z dobrym stanem wód wynosi 0.	Nie
		JCWPD w stanie dobrym	2	2	Zadanie zrealizowano w całości. W analizowanym okresie w ramach Państwowego	nie

					Monitoringu Środowiska nie były prowadzone badania jakości wód podziemnych w obrębie gminy Zaniemiśl. Jednakże z informacji otrzymanych od GIOŚ wynika, że w obszarze JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy stan wód podziemnych oceniono jako dobry. W związku z tym oceniono, że zadanie zrealizowano w całości.	
	IV.2.Ochrona przed powodzią	Liczba powodzi i podtopień	b.d.	0	Zadanie zrealizowano w całości. W analizowanym zakresie czasowym liczba powodzi na terenie gminy Zaniemiśl wyniosła - 0.	Nie
	V. 1. Racjonalna gospodarka	Długość sieci kanalizacyjnej (GUS)	65,5 km	>65,5 km	Zadanie zrealizowano w całości. Na koniec 2024 r. długość sieci kanalizacyjnej wyniosła 73,7 km (GUS).	Nie
V. Gospodarka wodno-ściekowa		Długość sieci wodociągowej	125,0 km	>125,0 km	Zadanie zrealizowano w całości.	nie

		(GUS)				Na koniec 2024 r. długość sieci wodociągowej wyniosła 127 km (GUS).	Nie
		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (GUS)	4795 os.	> 4 795 os.		Zadanie zrealizowano w całości. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków na koniec 2024 r. – 4 902 os. (GUS)	Nie
VI. Zasoby geologiczne	VI.1. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	Liczba wydanych koncesji na wydobycie kopalin (Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski)	-	-		0	Nie
VII. Gleby	VII.1. Prawidłowe użytkowanie powierzchni ziemi	Łączna powierzchnia gruntów ornych (Urząd Gminy Zaniemyśl)	5 998 ha	-		-	Nie
VIII. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstaniu odpadów	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Poziom recyklingu odpadów komunalnych	53,66%	≥ 56%		Brak realizacji zadania. Zgodnie z danymi GUS na koniec 2024 r. poziom recyklingu odpadów komunalnych wynosił 41,5%. (GUS)	Nie
IX. Zasoby przyrodnicze	IX.1. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie gminy	Liczba nasadzeń drzew i krzewów (GUS)	b.d.	Zależnie od potrzeb i wyznaczonych zadań		Zadanie zrealizowano w całości. Posadzono 95 szt. drzew.	Nie
		Wskaźnik lesistości (GUS)	24,9%	> 24,9%		Zadanie zrealizowano w całości. Na koniec 2024 r. lesistość w gminie	Nie

								Zaniemyśl wyniosła 25% (GUS)	
X. Zagrożenie poważnymi awariami	X.1. Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii (WIOŚ)	0	0				Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii w analizowanych okresie – 0.	Nie
XI. Edukacja	XI.1. Prowadzenie działań edukacyjnych	-	-	-				Zadanie było realizowane w badanym okresie.	Nie

5. Ocena postępu wdrażania Programu oraz jego faktyczny wpływ na środowisko

Program Ochrony Środowiska dla gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026 wyznaczył 57 zadań w 11 obszarach interwencji. Oceny postępu wdrażania Programu oraz jego faktycznego wpływu na środowisko dokonano poprzez analizę stopnia realizacji wyznaczonych w Programie wskaźników. Tabela poniżej przedstawia stopień realizacji 11 obszarów interwencji wyznaczonych w ramach Programu.

Tabela 5. Stopień realizacji poszczególnych obszarów interwencji wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska

LP.	Obszar inwestycji	Liczba wyznaczonych zadań	Liczba zrealizowanych zadań, w tym częściowo	Stopień realizacji danego obszaru inwestycji [%]
1	Klimat i powietrze	17	15	88
2	Zagrożenie hałasem	3	1	33
3	Pola elektromagnetyczne	2	2	100
4	Gospodarowanie wodami	9	3	33
5	Gospodarka wodno-ściekowa	8	7	87,5
6	Zasoby geologiczne	1	1	100
7	Gleby	3	2	67
8	Gospodarka odpadami	4	4	100
9	Zasoby przyrodnicze	5	4	80
10	Zagrożenie poważnymi awariami	2	0	0
11	Edukacja	3	3	100
Łącznie		57	42	74

Stopień realizacji zadań dla gminy Zaniemyśl określono na poziomie 74%.

Jednocześnie analizując podjęte działania pod kątem realizacji wskaźników dla nich wyznaczonych należy podkreślić, że jedynie w przypadku 1 wskaźnika nie osiągnięto wskazanego poziomu. W przypadku działań w zakresie gospodarki odpadami - poziom recyklingu odpadów komunalnych. Na koniec roku 2024 poziom odzysku opadów komunalnych wyniósł 41,5%, przy zakładanym poziomie wskaźnika na poziomie >56%.

6. Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska

Z analizy zadań środowiskowych wyznaczonych do realizacji na lata 2023-2024 na terenie gminy Zaniemyśl, zawartych w powyższych tabelach wynika, że łączne koszty na ochronę środowiska w latach 2023 – 2024 wyniosły blisko 23,2 mln zł.

Największe koszty generowały zadania zawarte w obszarze:

- 1) „Gospodarka wodno-ściekowa”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 7 911 515,99 zł.
- 2) „Gospodarowanie wodami”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 4 040 200,00 zł.
- 3) „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 3 614 538,72 zł.
- 4) „Klimat i powietrze”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 3 140 869,11 zł.

Realizacja zadań z zakresu obszaru interwencji „Pola elektromagnetyczne”, „Zasoby geologiczne” oraz „Gleby” odbyła się bez dodatkowych kosztów. Zadania wykonywano w ramach działań statutowych.

Tabela nr 6 przedstawia koszty realizacji Programu za lata 2023 – 2024 w rozbiciu na poszczególne działy.

Tabela 6. Zestawienie kosztów realizacji Programu za lata 2023 – 2024 w rozbiciu na poszczególne działy

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty		Poniesione koszty		Planowane źródło finansowania	Faktyczne źródło finansowania
		2023 r.	2024 r.	2023 r.	2024 r.		
Obszar interwencji: Klimat i powietrze							
Monitoring i kontrola podmiotów korzystających ze środowiska	RWMŚ w Poznaniu	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	Brak danych.	Brak danych.	Środki własne	Środki własne GIOŚ i WIOŚ
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powstających ze spalania paliw na potrzeby centralnego ogrzewania	Gmina Zaniemyśl	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	Brak danych.	Brak danych.	WFOŚiGW w Poznaniu	WFOŚiGW w Poznaniu
Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Piłgłowicach	Gmina Zaniemyśl	200 000,00 zł	183 000,00 zł	86.004,07 zł	0	Środki własne	Środki własne
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Gmina Zaniemyśl	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	0	0	Środki własne/środki zewnętrzne	Nie wydatkowano środków na ten cel.
Programy dofinansowujące i zachęcające do korzystania z odnawialnych źródeł energii	WFOŚiGW, NFOŚiGW	Brak danych.	Brak danych.	Brak danych.	Brak danych.	Środki własne	Środki własne WFOŚiGW, NFOŚiGW
Modernizacja kotłowni i infrastruktury c. o	Gmina Zaniemyśl, właściciele nieruchomości	-	30 000,00 zł	0	0	WFOŚiGW w Poznaniu	-
Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	0	0	Środki własne/środki zewnętrzne	Nie wydatkowano środków na ten cel.

Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego/drogowego na terenie gminy Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	160 000,00 zł	180 000,00 zł	96 404,04 zł	1 378 461 zł	Środki własne/środki zewnętrzne	2023 r – środki własne. 2024 r. – środki własne oraz dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych „Rozświetlamy Polskę”
Budowa przyłączy SN do odbiorców III grupy	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	3 350 000,00 zł	1 580 000,00 zł	Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.
Budowa przyłączy nn do IV-VI grupy odbiorców	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie			Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	
Modernizacja linii kablowych SN złączana z przyłączem odbiorców III grupy	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie			Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	
Modernizacja linii kablowych SN złączana z przyłączem odbiorców IV-VI grupy	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie			Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	
Budowa linii napowietrznej 110 kV relacji Środa-Śrem HCP	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie			Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	
Modernizacja elementów SN, koncepcja SN – OD Poznań linie/Poznań stacje	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie			Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	
Automatyzacja sieci – zabudowa łączników sterowanych zdalnie – Rejon Dystrybucji Września w tym gmina Zaniemyśl	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie			Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	

Poprawa wskaźników SAIFI SAIFI – modernizacja linii SN – Rejon Dystrybucji Września w tym gmina Zaniemyśl	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie			Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	
Wymiana kabli nie sieciowych SN oraz transformatorów SN/nn na energooszczędne – Rejon Dystrybucji Września w tym gmina Zaniemyśl	ENEA Operator Sp. z o.o.	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie			Środki własne ENEA Operator Sp. z o.o.	
Obszar interwencji: Zagrożenie hałasem							
Budowa, przebudowa dróg gminnych	Gmina Zaniemyśl	1 460 000,00 zł	300 000,00 zł	149 026,80 zł	817 623,83 zł	Środki własne, środki krajowe	Środki własne, fundusz sołecki, dotacje celowe.
Budowa obwodnicy o długości około 6,5 km na DW 432	WZDW w Poznaniu	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	0	0	Środki własne	Nie wydatkowano środków na ten cel.
Rozbudowa drogi wraz z przebudową mostu na DW 432 odcinku Zaniemyśl - Środa	WZDW w Poznaniu	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	0	0	Środki własne	Nie wydatkowano środków na ten cel.
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne							
Ograniczanie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	Gmina Zaniemyśl	-	-	0	0	-	Nie wydatkowano środków na ten cel.

Pomiar natężenia pola elektromagnetycznego w gminie	RWMŚ w Poznaniu	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	Brak danych nt. rzeczywiście poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywiście poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne GIOŚ.
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami							
Monitoring stanu i jakości wód powierzchniowych	RWMŚ w Poznaniu	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	Brak danych nt. rzeczywiście poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywiście poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne
Monitoring stanu i jakości wód podziemnych	RWMŚ w Poznaniu	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	Brak danych nt. rzeczywiście poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywiście poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne
Dotacje dla spółek wodnych na bieżące utrzymanie rowów melioracyjnych	Gmina Zaniemyśl	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	25 000,00 zł	Środki własne	Środki własne
Rekultywacja wód powierzchniowych jeziora Raczyńskiego położonego w miejscowości Zaniemyśl, gm. Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	0	0	Środki własne/środki zewnętrzne	Nie wydatkowano środków na ten cel.
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez rewitalizację miejsca do kąpieli nad jeziorem Raczyńskim w Zaniemyślu	Gmina Zaniemyśl	4 800 000,00 zł	-	3 985 200,00 zł	-	Środki własne, środki krajowe	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz środki własne gminy.
Budowa/modernizacja kanalizacji deszczowej	Gmina Zaniemyśl	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	0	0	Środki własne/środki zewnętrzne	Nie wydatkowano środków na ten cel.
Aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym	RZGW w Poznaniu	-	-	-	-	-	-

Przeгляд i aktualizacja map zagrozenia powodziowego i map ryzyka powodziowego	RZGW w Poznaniu	-	-	-	-	-	-
Odbudowa kanału Miłosławskiego z obwałowaniami – etap I, gm. Zaniemyśl, Środa Wielkopolska	Zarząd Zlewni Koło	-	5 000,00 zł	Zadanie nie zostało zrealizowane			Środki własne/środki zewnętrzne
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa							
* Montaż systemu GPRS w przepompowni wraz z modernizacją	Gmina Zaniemyśl	12 000,00 zł	150 000,00 zł	14 760,00 zł	0	Środki własne/środki zewnętrzne	Środki własne
Wydawanie decyzji o nakazie przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej	Gmina Zaniemyśl	-	-	0	0	-	-
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek	Gmina Zaniemyśl	2 000 000,00 zł	2 000 000,00 zł	0	39 975,00 zł	Środki własne/środki zewnętrzne	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz środki własne gminy.
Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Jeziorach Małych	Gmina Zaniemyśl	200 000,00 zł	0	146 370,00 zł	0	Środki własne/środki zewnętrzne	
Modernizacja sieci wodociągowej wraz z przełączeniem istniejących przyłączy w miejscowości Czarnotki	Gmina Zaniemyśl	58 000,00 zł	0	51 678,56 zł	0	Środki własne/środki zewnętrzne	Środki własne

Wykonanie sieci wodociągowej w Jeziorach Małych	Gmina Zaniemyśl	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	0	0	Środki własne/środki zewnętrzne	Nie wydatkowano środków na ten cel.
Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Zaniemyśl	-	-	0	0	-	-
Kontrola zawartych umów na odbiór nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych	Gmina Zaniemyśl	-	-	0	0	-	-
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne							
Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin oraz monitorowanie eksploatacji złóż	UMWW w Poznaniu, minister właściwy ds. środowiska, Wojewoda Wielkopolski	-	-	-	-	-	
Obszar interwencji: Gleby							
Monitoring chemizmu gleb omych na terenie gminy	RWMŚ w Poznań	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne
Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża	WIOŚ Poznań	Według środków zaplanowanych w budżecie	Według środków zaplanowanych w budżecie	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne
Prowadzenie działalności rolniczej	Indywidualni rolnicy, podmioty	-	-	Brak danych nt. rzeczywistych	Brak danych nt. rzeczywistych	-	

z uwzględnieniem Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	działające w rolnictwie			poniesionych kosztów	poniesionych kosztów		
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w gminie Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	2 000 000,00 zł	2 100 000,00 zł	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne
Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Jezioro Małe dz. nr 129 obręb Łękno	Gmina Zaniemyśl	3 500 000,00 zł	-	3 500 000,00 zł		Środki własne/ środki krajowe	Środki własne, dotacje z Rządowego Funduszu Polski Ład
Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”	Gmina Zaniemyśl	10 000,00 zł	10 000,00 zł	1 000,00 zł	3 440,32 zł	Środki własne	Środki własne
Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest	Gmina Zaniemyśl	55 000,00 zł	55 000,00 zł	64 198,40 zł	45 590,00 zł	Środki własne, dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz ze Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej.	Środki własne, dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz ze Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej.
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze							
Nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	20 000,00 zł	20 000,00 zł	81 586,69 zł	59 190,48 zł	Środki własne/ środki samorządu województwa	Środki własne oraz dotacja
Pielęgnacja i bieżące utrzymywanie terenów zieleni urządzonej na terenie gminy Zaniemyśl	Gmina Zaniemyśl	180 000,00 zł	182 000,00 zł	Brak danych.	29 870,82 zł	Środki własne/ środki WFOŚiGW	Środki własne

Wyznaczenie w m.p.z.p. terenów pod zalesienia	Gmina Zaniemyśl	-	-	Brak działań w tym zakresie.	Brak działań w tym zakresie.	-	-
Dążenie do ustanawiania nowych pomników przyrody, użytków ekologicznych lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych	Gmina Zaniemyśl	-	-	Brak działań w tym zakresie.	Brak działań w tym zakresie.	-	-
Współpraca z odpowiednimi organami w celu ustanawiania nowych form ochrony przyrody	Gmina Zaniemyśl	-	-	Brak działań w tym zakresie.	Brak działań w tym zakresie.	-	-
Obszar interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami							
Przeciwdziałanie poważnym awariom	RWMŚ w Poznań	-	-	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	-	-
Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych	Inspekcja Transportu Drogowego, Policja	-	-	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	-	-
Akcje informacyjno-edukacyjne	Gmina Zaniemyśl	2 000,00 zł	2 500,00 zł	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne
Rajdy rowerowe, pikniki ekologiczne	Gmina Zaniemyśl	5 000,00 zł	5 000,00 zł	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne
Akcje o tematyce ekologicznej (np. „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”)	Gmina Zaniemyśl	8 000,00 zł	8 000,00 zł	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Brak danych nt. rzeczywistych poniesionych kosztów	Środki własne	Środki własne

7. Ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi w Programie celami a ich wykonaniem (ewaluacja realizacji Programu)

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023–2026” uwzględniono łącznie 11 obszarów interwencji, na podstawie których określono 12 celów do realizacji. Wyznaczonym celom przypisano ogółem 57 zadań do realizacji. Część została zdefiniowana jako zadania inwestycyjne (np. „Remont elewacji budynku użyteczności publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Pigłowicach”), natomiast część jako zadania, które są wykonywane w trybie ciągłym (np. dotacje dla spółek wodnych na bieżące utrzymanie rowów melioracyjnych). Analiza prowadzonych działań w ramach realizacji Programu wskazuje, że 11 zadań inwestycyjnych zostało całkowicie ukończonych w latach 2023-2024. Z 45 zadań o charakterze ciągłych podjęto się realizacji 30. Z powyższego wynika, że do realizacji na lata 2025-2026 pozostało łącznie 15 zadań. Dało to stopień realizacji Programu na poziomie 74%. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r. w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Zaniemyśl na lata 2023–2026” uwzględniono łącznie 11 obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza – obszar interwencji.
2. Zagrożenie hałasem – obszar interwencji.
3. Pola elektromagnetyczne – obszar interwencji.
4. Gospodarowanie wodami – obszar interwencji.
5. Gospodarka wodno-ściekowa – obszar interwencji.
6. Zasoby geologiczne – obszar interwencji.
7. Gleby – obszar interwencji.
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – obszar interwencji.
9. Zasoby przyrodnicze – obszar interwencji.
10. Zagrożenia poważnymi awariami – obszar interwencji.
11. Edukacja ekologiczna – obszar interwencji.

W celu przeanalizowania aktualności powyższych celów ochrony środowiska w ramach ww. obszarów interwencji dokonano zestawienia wyznaczonych na lata 2023–2024 zadań, określono stopień ich wykonania oraz koszty realizacji. Jednocześnie dokonano sprawdzenia stopnia uzyskania wskaźników określonych dla poszczególnych zadań i celów. Analizując podjęte działania pod kątem realizacji wskaźników dla nich wyznaczonych należy podkreślić, że jedynie w przypadku 1 wskaźnika nie osiągnięto wskazanego poziomu. W przypadku działań w zakresie gospodarki odpadami - poziom recyklingu odpadów komunalnych. Na koniec roku 2024 poziom odzysku opadów komunalnych wyniósł 41,5%, przy zakładanym poziomie wskaźnika na poziomie >56%. Należy jednak pamiętać, że w roku 2024 r. Gmina Zaniemyśl pozyskała środki w drugiej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład na budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK-u) w miejscowości Jezioro Małe. Funkcjonujący obecnie PSZOK stwarza możliwość nieodpłatnego pozbywania się selektywnie zbieranych odpadów oraz nietypowych i problematycznych odpadów, w związku z tym zakłada się, że w kolejnych latach stopień poziom odzysku opadów komunalnych w gminie powinien być relatywnie wyższy.

Następnie na podstawie analizy stopnia realizacji tych przeanalizowano konieczność zmian w założeniach aktualnego Programu. Analiza zaplanowanych działań nie wykazała konieczności zmian w obecnym Programie.

8. Podsumowanie i wnioski

Program ochrony środowiska obejmuje istotne zagadnienia określone w polityce ochrony środowiska państwa w odniesieniu do niższych poziomów administracji, z uwzględnieniem lokalnej specyfiki i uwarunkowań. Jest dokumentem, na podstawie którego prowadzi się politykę ochrony środowiska na poziomie jednostek samorządowych. Określa także zadania, za realizację których odpowiedzialna była zarówno gmina, jak i inne podmioty

i organy. Za główny cel niniejszego opracowania przyjęto analizę realizacji określonych przez Gminę Zaniemyśl działań mających na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego i ich realny wpływ na środowisko, w oparciu o przyjęte w Programie wskaźniki monitorowania.

Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z dwuletniego okresu realizacji celów i zadań pokazuje jedynie tendencję zmian i efekt realizacji zadań. Wskaźniki monitorowania zostały przedstawione na przestrzeni 2 lat.

Informacje przedstawione w Raporcie zostały oparte o dane powszechnie dostępne, publikowane m. in. przez Główny Urząd Statystyczny oraz dane pozyskane bezpośrednio od podmiotów wskazanych do realizacji danego zadania. Część danych została pozyskana w ramach udostępnienia informacji o środowisku.

Z analizy dostępnych danych wynika, że w okresie sprawozdawczym na terenie Gminy Zaniemyśl podejmowano wiele zadań służących ochronie środowiska. Łączne koszty poniesione na ochronę środowiska na terenie Gminy Zaniemyśl w latach 2023 – 2024 wyniosły blisko 23,2 mln zł. Największe koszty generowały zadania zawarte w obszarze:

- 1) „Gospodarka wodno-ściekowa”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 7 911 515,99 zł.
- 2) „Gospodarowanie wodami”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 4 040 200,00 zł.
- 3) „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 3 614 538,72 zł.
- 4) „Klimat i powietrze”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 3 140 869,11 zł.

Największa ilość środków została przeznaczona na zadania związane z gospodarką wodno – ściekową. Jest to konsekwencją pozyskania środków w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek pozyskano dotację w kwocie 7 312 274,35,00 zł.

Zadania w obszarze „Gospodarowanie wodami” ukierunkowane były głównie na zagospodarowaniu przestrzeni publicznej poprzez rewitalizację miejsca do kąpieli nad jeziorem Raczyńskim w Zaniemyślu oraz wspomaganiu działalności spółki wodnej. Na ten cel również pozyskano środki zewnętrzne.

Działania związane z gospodarką odpadami koncentrowały się na budowie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Jezioro Małe dz. nr 129 obręb Łękno oraz likwidacją wyrobów budowlanych zawierających azbest.

Jednym z obszarów, w którym można było zaobserwować intensywne działania to przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza. W ostatnich latach jest to problem, który najszerszej jest omawiany i zauważany w skali kraju jak i świata. W celu poprawy jakości powietrza należy podejmować konkretne działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Przeciwdziałanie nadmiernemu hałasowi polegało głównie na modernizacji oraz budowie układu komunikacyjnego.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023–2026” uwzględniono łącznie 11 obszarów interwencji, na podstawie których określono 12 celów do realizacji. Wyznaczonym celom przypisano ogółem 57 zadań do realizacji. Po analizie zawartych w Programie założeń oraz sposobu ich realizacji należy stwierdzić, że większość działań jest sukcesywnie realizowana a stopień ich realizacji w okresie sprawozdawczym można określić jako bardzo dobry.

Większość niezrealizowanych zadań miała charakter administracyjny i nie wystąpiły przesłanki do ich realizacji, bądź nie pozyskano wystarczającej ilości środków na ich realizację. W przypadku takich działań jak budowa obwodnicy o długości około 6,5 km na DW 432 oraz rozbudowa drogi wraz z przebudową mostu na DW 432 odcinku Zaniemyśl

– Środa o braku realizacji w latach 2023 – 2024 zadecydowały kwestie formalno – prawne i projektowe.

Reasumując, należy stwierdzić, że w latach 2023 – 2024 Gmina Zaniemyśl konsekwentnie realizuje cele i zadania w większości obszarów wskazanych w Programie. Z danych zamieszczonych w niniejszym Raporcie wynika, iż realizacja Programu w latach 2023 – 2024 przebiegała w sposób sukcesywny i prawidłowy, przyczyniając się do poprawy stanu środowiska na terenie. Analiza zaplanowanych działań nie wykazała konieczności zmian w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026”.

9. Streszczenie

Realizując cele polityki ochrony środowiska oraz zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska, gmina Zaniemyśl opracowała, „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026”. Dokument ten został zatwierdzony przez Radę Gminy Zaniemyśl uchwałą Nr LIII/405/2023 z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026” wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023-2026”.

Głównym celem „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023-2026” jest: Zrównoważony rozwój gminy Zaniemyśl ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i racjonalnego korzystania z zasobów przyrodniczych. Na podstawie zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji oraz oceny stanu środowiska, utworzono cele, kierunki interwencji oraz zadania. Perspektywa osiągnięcia zaplanowanych celów będzie możliwa dzięki realizacji zaproponowanych zadań, co przyczyni się w przyszłości do poprawy stanu środowiska na terenie gminy Zaniemyśl.

W „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Zaniemyśl na lata 2023–2026” uwzględniono łącznie 11 obszarów interwencji, na podstawie których określono 12 celów do realizacji. Wyznaczonym celom przypisano ogółem 57 zadań do realizacji.

W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Zaniemyśl podejmowano wiele zadań służących ochronie środowiska. Z analizy zadań środowiskowych wyznaczonych do realizacji na lata 2023-2024 na terenie gminy Zaniemyśl wynika, że łączne koszty na ochronę środowiska w latach 2023 – 2024 wyniosły blisko 23,2 mln złotych.

Największe koszty generowały zadania zawarte w obszarze:

- 1) „Gospodarka wodno-ściekowa”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 7 911 515,99 zł.
- 2) „Gospodarowanie wodami”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 4 040 200 zł.
- 3) „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 3 614 538,72 zł.
- 4) „Klimat i powietrze”, gdzie łączna suma przeznaczona na realizację zadań z tego zakresu wyniosła około 3 140 869,11 zł.

Największa ilość środków została przeznaczona na zadania związane z gospodarką wodno – ściekową. Jest to konsekwencją pozyskania środków w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubonieczek pozyskano dotację w kwocie 7 312 274,35 zł.

Zadania w obszarze „Gospodarowanie wodami” ukierunkowane były głównie na zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez rewitalizację miejsca do kąpieli nad jeziorem Raczyńskim w Zaniemyślu oraz wspomaganiu działalności spółki wodnej. Na ten cel również pozyskano środki zewnętrzne.

Działania związane z gospodarką odpadami koncentrowały się na budowie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Jezioro Małe dz. nr 129 obręb Łękno oraz likwidacją wyrobów budowlanych zawierających azbest.

Jednym z obszarów, w którym można było zaobserwować intensywne działania to przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza. W ostatnich latach jest to problem, który najszerszej jest omawiany i zauważany w skali kraju jak i świata. W celu poprawy jakości powietrza należy podejmować konkretne działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

Przeciwdziałanie nadmiernemu hałasowi polegało głównie na modernizacji oraz budowie układu komunikacyjnego.

Większość niezrealizowanych zadań miała charakter administracyjny i nie wystąpiły przesłanki do ich realizacji, bądź nie pozyskano wystarczającej ilości środków na ich realizację. W przydatku takich działań jak budowa obwodnicy na DW 432 oraz rozbudowa drogi wraz z przebudową mostu na DW 432 odcinku Zaniemyśl – Środa o braku realizacji w latach 2023 – 2024 zadecydowały kwestie finansowe oraz formalno-prawne.

Z danych zamieszczonych w niniejszym Raporcie wynika, iż realizacja Programu w latach 2023 – 2024 przebiegała w sposób sukcesywny i prawidłowy, przyczyniając się do poprawy stanu środowiska na terenie. Analiza zaplanowanych działań nie wykazała konieczności zmian w obecnym Programie.

Reasumując, należy stwierdzić, że w latach 2023 – 2024 Gmina Zaniemyśl konsekwentnie i starannie wywiązuje się z nałożonych obowiązków w zakresie realizacji lub koordynacji zadań w większości obszarów wskazanych w „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zaniemyśl na lata 2023 – 2026”.

